

Zeeuws Archief

Jaarverantwoording

2022

Middelburg, 27 maart 2023

Inhoud

Jaarverslag 2022	3
Inleiding	4
Programma Beheer	6
Programma Informatie en Kennis	14
Programma Publieksbereik	25
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	42
Overzicht overhead	43
Overzicht vennootschapsbelasting	43
Overzicht onvoorzien	43
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	44
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	47
Paragraaf Verbonden partijen	49
Paragraaf financiering	50
Paragraaf bedrijfsvoering	52
Jaarrekening 2022	54

Jaarverslag 2022

Inleiding

Het jaar 2022 was voor het Zeeuws Archief een jaar waarin weer vrijwel als vanouds gewerkt kon worden, zonder beperkingen van de COVID-pandemie. Wat blijft zijn de grotere digitale mogelijkheden voor vergaderen en voor thuiswerken. De organisatie maakt daar regelmatig gebruik van. Er zijn richtlijnen opgesteld voor de mogelijkheid om thuis te werken en middelen aangeschaft om hybride te kunnen overleggen.

De vrijwilligers zijn weer volop aan het werk op de verschillende locaties.

De studiezalen in Zierikzee, Middelburg en Terneuzen zijn veel bezocht. De dienstverlening door het Zeeuws Archief is steeds van goed niveau gebleven. Wel ziet het Zeeuws Archief dat de toename van aanvragen voor digitale archiefstukken – wat in de lockdown periodes gedurende de COVID-pandemie de enige weg was om stukken te kunnen bestuderen – een blijvende vraag is, ook nu er geen beperkingen in de mogelijkheden van bezoek meer zijn. Het Zeeuws Archief zal zich gaan beraden hoe daar in de toekomst nog meer dan nu het geval is, aan tegemoet kan worden gekomen, ondanks het feit dat in 2022 de mogelijkheden voor aanvragen van digitale documenten al is verruimd.

In de uitvoering van het beleidsplan van het Zeeuws Archief zijn grote stappen gezet. Een belangrijke versnelling was de keuze voor en aanbesteding van een eigen e-Depot applicatie. Dit was de consequentie van de voorgenomen terugtrekking van OCW uit de GR Zeeuws Archief. In goed overleg met OCW hebben de RHC's besloten om ieder een eigen e-Depot faciliteit aan te schaffen en in te richten. Zij hebben daarvoor eenmalige financiële middelen van OCW ontvangen. Voor het Zeeuws Archief is dit een goede stap. Daardoor kan meer maatwerk worden geleverd voor de decentrale overheden. De ambitie van het Zeeuws Archief blijft onverminderd om alle Zeeuwse overheden aan te sluiten op het Zeeuws e-Depot.

In 2022 is een grote hoeveelheid informatie van overheden in het e-Depot opgenomen. Een nieuwe aansluiting op het e-Depot was de gemeente Middelburg in 2021, waarvoor in 2022 alle informatie uit het zaakstelsel in zijn geheel is opgenomen in het e-Depot. Andere overheden volgen.

Ook in publieksbereik heeft het Zeeuws Archief veel gedaan. Diverse grote en veelgevraagde archieven zijn gedigitaliseerd, een grote fotocollectie en een videocollectie is ontvangen, de mogelijkheid voor archiefbankaanvragen is uitgebreid.

In de media is het Zeeuws Archief veel zichtbaar geweest met de twee in het beleidsplan genoemde speerpunten 'water' en 'slavernij en slavenhandel'.

Voor het thema slavernij heeft de directeur van het Zeeuws Archief landelijk een bijdrage geleverd aan het adviesrapport voor DNB, aan het Zeeuwse initiatief voor de oprichting van een kenniscentrum slavernijverleden Anton de Kom, en aan diverse andere initiatieven. Ook heeft het kabinet op 19 december 2022 de kabinetsreactie gegeven op het rapport Ketenen van het Verleden (2021), opgesteld door het Adviescollege Slavernijverleden en Doorwerking, waarin de directeur betrokken was. Tevens zijn er diverse werkbezoeken van instellingen en bewindslieden rondom slavernij en slavenhandel geweest.

Wat het thema 'water' betreft heeft het Zeeuws Archief de toekenning van de UNESCO van nationaal erfgoed in de categorie documentaire werken ontvangen voor het archief van de Deltadienst van Rijkswaterstaat, de archieven van Johan van Veen en de Dienst Droogmaking Walcheren.

Ook is veelvuldig meegewerkt aan provinciale en landelijke radio- en televisieprogramma's, zoals programma's van Omroep Zeeland, Verborgene Verleden, Evenblij en Dijkstra ter Plekke, Onvoltooid Verleden Tijd (OVT) en de serie Het Water Komt, over de watersnoodramp van 1953. Het Zeeland

Nazomer Festival heeft informatie van het Zeeuws Archief gebruikt om een voorstelling over een ontvluchte slaafgemaakte te maken, getiteld Leonora.

De hoge energielasten als gevolg van de oorlog in de Oekraïne hebben een grote weerslag op de bedrijfsvoering van het Zeeuws Archief, hoewel zich dat pas echt in 2023 zal manifesteren. Dankzij de eerdere investering in zonnepanelen zijn de elektriciteitslasten verminderd. Tevens dragen daar de andere besparende energiemaatregelen aan bij. De gasprijzen stijgen echter zeer aanzienlijk en het historische gebouw is niet geïsoleerd. Het Zeeuws Archief heeft opdracht gegeven tot een onderzoek welke maatregelen kostenefficiënt zijn om het historische gebouw beter te isoleren en het gasverbruik te verminderen.

De gesprekken met OCW over de ontvlechting van het Rijk uit de Gemeenschappelijke Regelingen van de RHC's zijn gecontinueerd. Nadat al eerder door de aftredende minister drs. A. Slob op 15 december 2021 de bevestiging van de bestuurlijke afspraken was vastgelegd, is de verdere uitwerking ter hand genomen. Staatssecretaris dr. G. Uslu, als opvolger van minister Slob, heeft ingestemd om te komen tot een bestuurlijke afspraak tussen OCW en de besturen van de RHC's. Die zal in 2023 verder worden uitgewerkt. Vooralsnog is de beoogde datum voor invoering van de nieuwe Archiefwet 1 juli 2024. Vervolgens heeft de staatssecretaris het voornemen voor uittreding van OCW uit de gemeenschappelijke regelingen van de RHC's gesteld op 1 januari 2025. Het Zeeuws Archief onderzoekt de mogelijkheden voor toetreding van nieuwe Zeeuwse partners tot de gemeenschappelijke regeling Zeeuws Archief. In 2023 zal dit verder worden uitgewerkt.

Het bestuur van het Zeeuws Archief bestaat uit drie rijksbestuurders en drie gemeentelijke bestuurders. Voorzitter was drs. A.J. Koppejan. Als nieuwe rijksbestuurder in het algemeen bestuur is per 1 januari 2022 toegetreden mevrouw mr. M. Vermue-Vermue, burgemeester van Sluis. Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen en de daaruit volgende wisseling in het college, is de samenstelling van het bestuur ook gewijzigd. De vertegenwoordigers van Middelburg zijn vanaf half mei de heren drs. R.A.J. Schonis en mr. E. Smit geworden. Zij vervingen de heren ir. J.J. Aalberts en Chr. Dekker. De vertegenwoordiging van Veere is niet gewijzigd. Het dagelijks bestuur bestaat derhalve vanaf medio mei 2022 uit de heren Koppejan, Van der Zwaag en Smit. Het Algemeen bestuur bestaat uit de heren drs. A.J. Koppejan (Rijk), drs. F.W. Weisglas (Rijk), drs. R. van der Zwaag (Veere), mr. E. Smit (Middelburg), mr. ing. R. Schonis (Middelburg) en mevrouw mr. M. Vermue-Vermue (Rijk).

Programma Beheer

Wat was het doel?

Onder het programma Beheer vallen alle werkzaamheden rond het fysieke en digitale beheer van de archieven en collecties, de conservering en restauratie van de archieven en collecties, de werkzaamheden in het kader van het e-Depot en het beheer van de stadhuiscollecties van de gemeenten Middelburg en Veere. Ook in 2022 was het doel om alle stukken zo te behouden en beheren, dat alle informatie vind- en raadpleegbaar is.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Inrichting depot en klimaatbeheersing

De depots van het Zeeuws Archief bevinden zich in Middelburg, Vlissingen, Zierikzee en Terneuzen. Dit jaar zijn als gebruikelijk voor ieder depot van het Zeeuws Archief kiemgetalmetingen uitgevoerd en is actie ondernomen indien dit nodig was. Tevens zijn alle depots elk kwartaal schoongemaakt en heeft er regelmatig een visuele controle plaatsgevonden en worden alle depots gemonitord op ongedierte. In het depot in Vlissingen zijn preventief gaten in de wand dichtgemaakt, kieren langs plafonds en vloerplinten dicht gekit en zijn de poreuze wanden dichtgeverfd om te voorkomen dat insecten makkelijk binnenkomen.

Nieuw binnengekomen archieven werden bemonsterd, waarbij nergens schimmelgroei is gevonden. Wel is er handmatig het nodige schimmelresidu verwijderd.

Voor externe partijen (de gemeente Terneuzen, het Museum de Schotse Huizen en het depot van de gemeente Veere waar de stadhuiscollectie zich bevindt) zijn depots gecontroleerd en zijn adviezen gegeven. Voor het depot van de gemeente Veere is een plan van aanpak opgesteld dat in 2023 zal worden uitgevoerd.

Voor het binnenklimaat in de depots in Middelburg is software aangeschaft waarmee de temperatuur- en relatieve vochtigheidscontrole dynamisch wordt uitgevoerd. Door gebruik te maken van algoritmen is sprake van een minimale energievraag. Het grote voordeel is dat de drie depots in tegenstelling tot voorheen niet meer 24 uur per dag 365 dagen per jaar continue in bedrijf staan om te zorgen dat de temperatuur 18 graden is en de luchtvochtigheid 50%. Op het moment dat er een behoefte is vanuit de depots om de waardes die zijn vastgelegd in de archiefregeling te handhaven zal het klimaatsysteem in werking worden gesteld. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de bandbreedtes die binnen de archiefregeling genoemd worden. Voor de aanschaf van het systeem is een eenmalige investering gedaan. Daarnaast zijn er jaarlijkse abonnementskosten waarvan het Zeeuws Archief echter 50% betaalt totdat het systeem heeft bewezen dat het energie bespaart.

Restauratie en behoud

Om de diverse werkzaamheden uit te kunnen voeren zijn vanaf mei 2022 twee uitzendkrachten ingehuurd. Samen met de restaurator, de twee behoudsmedewerkers en twee medewerkers eerstelijnsconservering is gewerkt aan onderstaande zaken.

De populariteit van de Archiefbank was ook bij Restauratie en behoud te bemerken. Via de Archiefbank komen steeds meer digitaliseringsverzoeken binnen. Hierdoor moest er ook het nodige conserveringswerk gedaan worden om de aangevraagde stukken gereed te maken voor digitalisering. In totaal zijn hiervoor 120 stukken gerestaureerd of geconserveerd.

In 2022 is er in totaal 500 m¹ verpakt voor de diverse GR- en DVO-partners. Bij het verpakken hoort ook het zeer bewerkelijke verwijderen van schimmelresidu en het herinrichten van kasten. Voor het Rijk zijn 350 stuks kadasterkaarten geconserveerd. Voor de provincie Zeeland is de verpakking van het deel van 1813-1850 van het archief Provinciaal Bestuur afgerond, alsmede nog een restant van de bestemmingsplannen 1950-1991. Voor Waterschap Scheldestromen is verder gegaan met de verpakking van de archieven van diverse polders en voor de gemeente Middelburg met het verpakken van het archief van gemeentewerken. Voor de gemeente Veere is verdergegaan met het verpakken van het archief van de stad Veere. Daarnaast zijn de archieven van de gemeente Gapinge, de gezondheidscommissie Zetel Veere, gemeente Koudekerke en gemeente Hoogelande verpakt. Voor de gemeente Schouwen-Duiveland zijn de bevolkingsregisters, handschriften en diverse kleine gemeenten verpakt. In het depot in Zierikzee zijn de door het gewicht van de bevolkingsregisterbanden doorgebogen planken verstevigd met u-profielen. Voor de gemeente Terneuzen is verder gegaan met het verpakken van het gemeentearchief 1795-1970. Voor de gemeente Vlissingen zijn de Schelde negatieven en positieven herverpakt alsmede het archief van het gemeentelijke Bureau Sociale Zaken Vlissingen. Ook zijn 80 uitleningen aan het muZeeum Vlissingen uit de lijst gehaald en verzorgd.

Verder werd een groot deel van de tijd besteed aan eerstelijns conservering van de digitaliseringsprojecten rechterlijke archieven Zeeland en Zeeuws Vlaanderen en waterschapskaarten Yerseke en Schouwen. Zie ook hoofdstuk Informatie en Kennis, Digitalisering.

Daarnaast werd in 2022 een deel van de tijd besteed aan werkzaamheden die samenhangen met de hieronder genoemde Metamorfozeprojecten. Voor het Metamorfoze-project Zeeuwse Families is de eerstelijnsconservering volgens planning afgerond. Daarnaast is de herverpakking van het Metamorfoze-project Wilhelminapolder uitgevoerd.

Buiten het Metamorfoze-project om is van het archief van de Koninklijke Maatschap De Wilhelminapolder ongeveer zeven meter papier dat bij de fabricage toentertijd al van zichzelf zuur was, ontzuurd.

Metamorfoze-projecten

Koninklijke Maatschap de Wilhelminapolder

Met behulp van financiering van het landelijke programma Metamorfoze is in 2020-2022 het archief van de Koninklijke Maatschap De Wilhelminapolder en tevens diverse meestofarchieven van andere archiefdiensten geconserveerd en gedigitaliseerd. De images zijn online beschikbaar op de website van het Zeeuws Archief en op Archieven.nl. Het project is in 2022 (financieel) volledig afgerond en in 2023 heeft de feestelijke afsluiting plaatsgevonden.

Zeeuwse Families

In 2022 heeft het Zeeuws Archief ook het Metamorfoze-project Zeeuwse Families voortgezet. Dit project omvat negen spraakmakende Zeeuwse regentenfamilies, waaronder de familie Clijver en Mauritz uit Vlissingen, familie Schorer, Matthias Pous Tak van Poortvliet en Van Doorn. De werkzaamheden hiervoor worden in 2023 afgerond.

Ambachtsheerlijkheden

In het laatste kwartaal 2022 heeft het Zeeuws Archief een nieuwe aanvraag ingediend bij bureau Metamorfoze voor het conserveren en digitaliseren van 25 archieven van Ambachtsheerlijkheden in Zeeland. De voorlopige honorering (€ 514.800,-) is toegekend door bureau Metamorfoze. In het eerste kwartaal 2023 wordt de planning en begroting opgesteld en ter goedkeuring verzonden.

Programma Indisch Erfgoed Digitaal

Daarnaast heeft het Zeeuws Archief in het laatste kwartaal van 2022 een aanvraag ingediend bij het Programma Indisch Erfgoed Digitaal. Het programma wordt vanuit het ministerie van VWS gefinancierd in het kader van het project 'Collectieve erkenning Indische gemeenschap in Nederland. Een extra impuls'. Het programma richt zich op het digitaliseren en beschikbaar stellen van Indische collecties zodat mensen online kunnen zoeken naar de Indische geschiedenis van hun voorouders. Het programma is een samenwerking van bureau Metamorfoze, het Netwerk Oorlogsbronnen (NOB) en het Indisch Herinneringscentrum (IHC). De planning en begroting (€ 32.844,-) zijn goedgekeurd. Het project heeft een looptijd van 8 maanden en zal in 2023 uitgevoerd worden.

Schepenbank Tilburg en Goirle 1408-1811

In 2022 heeft het Zeeuws Archief de werkzaamheden aan de uitvoering van het Metamorfoze-project Schepenbank Tilburg en Goirle 1408-1811, in opdracht van het Regionaal Archief Tilburg, afgerond.

e-Depot

In 2022 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van het Zeeuws e-Depot en het daarmee verbonden dienstverleningsaanbod voor digitale duurzaamheid voor zorgdragers. De werving van een extra senior specialist is in 2022 niet gelukt. Het streven is om deze vacature in 2023 wel in te vullen. Daarnaast is een vacature uitgezet voor een trainee informatiemanagement. De verwachting is dat deze in het voorjaar kan starten.

Een eigen voorziening voor het Zeeuws e-Depot

In de loop van 2021 werd definitief duidelijk dat OC&W de ontwikkeling van de landelijke e-Depot-voorziening, vanaf 2015 onderdeel van het Programma Digitale Taken Rijk (DTR), beëindigt per 2024. Hiermee komt een eind aan de mogelijkheid voor RHC's, om de digital born archieven van hun partners, de lokale overheden, in de landelijke infrastructuur bij het Nationaal Archief onder te brengen.

Na een aanbesteding met externe ondersteuning van Van Kaliber is per 1 juli 2022 Preservica Ltd gecontracteerd voor de levering van een eigen SaaS omgeving voor het Zeeuws e-Depot. Het tweede halfjaar van 2022 is besteed aan opleiding en inrichting en begin 2023 kon de eerste opname van digitale archieven van de partners worden gedaan. Daarbij wordt werkendeweg nog veel functionaliteit gerealiseerd.

Digitaal atelier

Voor ontvangst en bewerking in het digitaal atelier is een migratieserver ingericht. De programmatuur voor bewerking en controle van (grote) digitale archieven komt beschikbaar op deze server. Dit is een nieuwe stap in het inrichten van een schaalbare en veilige werkomgeving voor grote digital born archieven.

Start uitfaseren landelijke voorziening

De voorbereidingen voor het uitfaseren van de aansluiting op de landelijke voorziening zijn gestart, onder andere door de beëindiging van de samenwerking met De Ree Archiefsystemen en het Nationaal Archief inzake de Digikoppeling (de beveiligde verbinding conform overheidsstandaarden) en de webservices (functionele koppelingen data uitwisseling) tussen Preservica NA en CBS Mais Flexis ZA.

De migratie van de in het landelijke e-Depot opgenomen informatie is voorzien voor 2023.

Aansluittrajecten

Gemeente Veere

Veere heeft het afgelopen jaar gebruikt om de benodigde aanpak in kaart te brengen. In 2022 heeft de gemeente Veere het besluit genomen voor uitbreiding van personeel voor informatiebeheer waardoor er in 2023 weer stappen gezet kunnen worden voor het verbeteren van de digitale informatiehuishouding.

Gemeente Tholen

Tholen heeft het afgelopen jaar gebruikt om in Corsa de op te nemen dossiers op orde te brengen en de exportfunctionaliteit van Corsa te implementeren. Het Zeeuws Archief heeft hierbij ondersteund met functioneel ontwerp en testen, om te komen tot een export die opgenomen kan worden in het e-Depot. Nog in december 2022 is de serie Omgevingsvergunningen ontvangen en opgenomen in het e-Depot. Afspraken zijn gemaakt om in het eerste kwartaal van 2023 alle deelarchieven van Corsa te exporteren en te ingesten in Preservica ZA waarna Corsa bij de gemeente definitief wordt uitgefaseerd.

Gemeente Schouwen-Duiveland

In het aansluittraject met Schouwen is samengewerkt aan de inrichting en ingebruikname van de exportfunctie van zaaksysteem.nl. Dit project loopt door in 2023.

In het aansluittraject is afgelopen jaar ook de eerste ervaring opgedaan met het opnemen van een dossier Raadsvergadering vanuit NotuBiz, opgenomen als test in het e-Depot. Dit traject krijgt een vervolg in 2023.

De Quickscan is verder opgepakt. Alle applicaties waarin digitaal archief wordt gevormd, zijn in kaart gebracht en in bijna alle gevallen is de bewaarstrategie benoemd: vernietigings- of bewaartermijn, al of niet en op welke termijn op te nemen in het e-Depot.

Gemeente Middelburg

Alle zaakdossiers uit Greenvalley/Alfresco zijn zonder verdere bewerking uitgeplaatst in het Zeeuws e-Depot. De zaakdossiers zijn met ondersteuning van kennis en software van Xillio geëxporteerd, waarna ze zijn opgenomen in het landelijk e-Depot.

Door middel van steekproeven die onder begeleiding van het Zeeuws Archief zijn uitgevoerd door DOCFactory, is er vervolgens zicht ontstaan op de kwaliteit van de informatie en de benodigde bewerking voor overbrenging.

In 2023 wordt dit archief gemigreerd naar de eigen Preservica-omgeving waartoe de gemeente toegang krijgt. Tot die tijd verzorgt het Infocentrum de beantwoording van vragen vanuit de gemeentelijke organisatie.

Gemeente Terneuzen

In 2022 is naar voorbeeld van de aanpak Middelburg het project gestart om alle zaakdossiers uit Greenvalley/Alfresco uit te plaatsen in het e-Depot. De informatie is door de gemeente Terneuzen deels op orde gebracht en een deel van de te vernietigen dossiers zijn vernietigd. De metadata is gemapt op de software van Xillio. Begin 2023 wordt dit archief opgenomen in de eigen Preservica-omgeving.

Provincie Zeeland

De Provincie Zeeland heeft in 2022 ingezet op voorbereiding van de overbrenging van het archief in Corsa. Series zijn in kaart gebracht met de per serie uit te voeren werkzaamheden (basis voor deelprojecten). Gebleken is dat er nog veel moet gebeuren voordat een export kan worden uitgevoerd. Hieraan wordt verder gewerkt in 2023. Ook is in 2022 gestart met de Quickscan: het in

kaart brengen van de digitale informatiehuishouding van de Provincie Zeeland. In 2023 wordt verder gewerkt aan dit overzicht en worden bewaarstrategieën per (vak-) applicatie bepaald zodat een aansluitplan kan worden opgesteld.

Nieuwe aansluitingen

Naast de zes aansluittrajecten zijn er gesprekken gevoerd en adviezen uitgebracht aan Waterschap Scheldestromen en gemeente Vlissingen, dit ter voorbereiding op de start van hun aansluittrajecten.

Relatiebeheer Schouwen-Duiveland

Na een periode van onzekerheid door alle coronamaatregelen kon de studiezaal van het Zeeuws Archief in Zierikzee in de loop van 2022 weer open voor bezoekers en vrijwilligers. Ook voor de archieven van Schouwen-Duiveland werd het mogelijk de stukken op verzoek te laten digitaliseren via de Archiefbank, een gratis service waar veelvuldig gebruik van is gemaakt.

In dit jaar werd ook bijgedragen aan de inhoudelijke ondersteuning (in de studiezaal en digitaal) bij onderzoek naar uiteenlopende onderwerpen door bezoekers. Daarnaast is meegedacht met de verschillende musea op het eiland over nieuw in te richten exposities. Ook de gemeente Schouwen-Duiveland heeft regelmatig een beroep gedaan op het archief.

Verschiedende artikelen zijn verschenen in regionale en nationale tijdschriften. Niet alleen op papier, ook op de website van het Zeeuws Archief zijn enkele verhalen geplaatst die betrekking hebben op de geschiedenis van Schouwen-Duiveland. Sommige van deze verhalen hebben aandacht gekregen in de PZC, Omroep Zeeland en de plaatselijke radio-omroep. Ook zijn de gebroeders Anker op bezoek geweest voor de opnames van het tv-programma *Verborg en Verleden*.

Relatiebeheer Vlissingen

Veel aandacht was er in Vlissingen voor de herdenking van de bevrijding in 1572. Deze begon op 6 april in een volle Sint Jacobskerk en de festiviteiten werden afgesloten op 15 december met de vertoning van een documentaire over de gebeurtenissen in 1572. Ook het Zeeuws Archief heeft hieraan bijgedragen.

Andere bijdragen bestonden uit adviezen voor de herinrichting van het stadhuis, aan het straatnamencomité van de gemeente, aan projecten rondom de Tweede Wereldoorlog, de monumentencommissie, de herinrichting van het muZEEum en inlichtingen over allerlei andere onderwerpen. Ook werd geadviseerd over een aantal publicaties over Vlissingen.

Daarnaast verzorgde het Zeeuws Archief een drietal lezingen over Vlissingen voor het personeel van de HZ University of Applied Sciences in boekhandel 't Spui en een lezing voor de gemeenteraad over burgemeesters bij de herbenoeming van burgemeester Van den Tillaar.

Stadhuiscollecties Veere en Middelburg

Onder het beheer van de stadhuiscollecties Middelburg en Veere valt:

- het uitoefenen van toezicht op het beheer van de verzamelingen van de gemeenten Middelburg en Veere;
- registratie van de objecten en het doen van onderzoek in en naar de collectie;
- het verzorgen van rondleidingen, lezingen en exposities;
- het adviseren betreffende conservering, aankoop en bruikleen van voorwerpen uit de collectie;
- het fungeren als in- en extern contactpersoon ten aanzien van de collecties;
- het contact onderhouden met de Vereniging van Musea in Zeeland, de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland en Walcherse musea en erfgoedinstellingen.

In het verslagjaar is regelmatig overleg gevoerd met de wethouder cultuur of burgemeester en beleidsmedewerkers cultuur van gemeenten Middelburg en Veere. In dit overleg zijn de rapporten van bureau Raadsaam over het beheer van de gemeentelijke collecties besproken. Nu de huidige stand van zaken van het beheer en behoud van de collectie helder is geworden, zijn er aanbevelingen gemaakt voor de inhaalslag in beheer en behoud van de collectie en wordt een actieplan collectiebeleid gemaakt.

Toezicht op het beheer

Toezicht wordt uitgeoefend op het beheer van objecten die zijn opgesteld in de locaties: stadhuis aan de Markt in Veere, 'De Schotse Huizen' in Veere, Grote en de Kleine kerk in Veere, oudheidkamer en dorpskerk in Oostkapelle, gemeentehuis in Domburg, museum 'Het Polderhuis' in Westkapelle, streekmuseum in IJzendijke, verenigingsgebouw in Koudekerke, verenigingsgebouw in Vrouwenpolder, museum brandspuithuis in Serooskerke, stadhuis aan de Markt in Middelburg, Zeeuws Archief in Middelburg, Zeeuws Museum in Middelburg, Vleeshal, Middelburg, Stadskantoor/gemeentehuis in Middelburg, stadhuismuseum in Arnemuiden, kerktoren in Arnemuiden, dorps huis in Nieuw- en Sint Joosland, gemeenteloods Waldammeweg Middelburg, gemeenteloods Kleverskerkseweg, Middelburg, COVRA in Vlissingen-Oost, mijnenmagazijn in Veere restauratieatelier Rijken in Koudekerke.

Incidenteel werd overleg gevoerd met de beheerders van deze locaties over bewaarcondities. Objecten die in 2022 niet geëxposeerd werden, berusten in depots in de oude stadhuizen van Veere en Middelburg, de COVRA in Vlissingen-Oost, het depot van het Zeeuws Archief, het mijnenmagazijn in Veere en de opslag van restauratieatelier Rijken in Koudekerke.

Registratie en documentatie

In 2022 zijn in het beheerssysteem nieuwe taxatiebedragen, veranderende standplaatsen, nieuwe kennis over herkomst van objecten en restauratieverslagen ingevoerd.

Het beheerssysteem van de collectie Veere bevatte op 31 december 2022 7275 records. Het beheerssysteem van de collectie Middelburg bevatte op 31 december 2022 1335 records. Specifiek onderzoek is gedaan naar wapenporselein, objecten die een relatie hebben met de Opstand van 1572 en objecten van de voormalige gemeenten Westkapelle en Domburg.

In het verslagjaar is voor de database van de verzamelingen van de gemeente Veere en Middelburg gebruikgemaakt van Mais Flexis. De database van de collectie van de gemeente Veere is sinds 2022 ook via de site www.collectienederland.nl toegankelijk.

Publieksbereik

In 2022 is in samenwerking met het Centrum Beeldende Kunst te Middelburg in het gemeentehuis in Domburg een expositie ingericht. Voor deze expositie met als titel 'Domburg en Westkapelle 800' zijn objecten uit de collectie Veere gecombineerd met linoleumsneden van de kunstenaar Ronald Mullié.

Collectiebeheer

- In 2022 is de langdurige bruikleen van objecten die eigendom zijn van de Stichting Buitenplaats Westhove, het Instituut Collectie Nederland, het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, de Confrérie van Sint Sebastiaan te Middelburg, het Rijksmuseum Amsterdam en enkele particulieren en instellingen voortgezet.
- Langdurige uitlening van objecten aan de gemeente Middelburg en Veere, de Stichting Delta Cultureel te Veere, de Oudheidkamer Oostkapelle, de Stichting Polderhuis te Westkapelle, het historisch museum te Arnemuiden, de Grote kerk Veere, het Zeeuws Archief, Stichting Streekmuseum IJzendijke en Stichting 'het oude brandspuithuis' zijn voortgezet.

- Door een familie uit Zwolle zijn memorabilia van de in 2022 afgebroken gereformeerde kerk van Grijpskerke aan de gemeente Veere geschonken.
- Ten behoeve van tijdelijke exposities en manifestaties zijn objecten in bruikleen gegeven aan Museum Veere (expositie J.H. Hollestelle) en het Museum voor Oudenaarde en de Vlaamse Ardennen (België) (expositie 'Beestig- dieren op wandtapijten'). Ter vervanging zijn twee wandtapijten uit de collectie van dit museum in tijdelijke bruikleen gegeven aan de gemeente Middelburg.
- Vier schilderijen uit het depot Markt 5 in Veere hebben een permanente plaats gekregen in het gemeentehuis van Domburg.
- Klokkenrestaurator Albert de Goeij uit Middelburg heeft de antieke klokken in het stadhuis van Middelburg nagezien.
- Twee porseleinen borden uit de collectie van de gemeente Middelburg zijn op verzoek van de eigenaren gerestitueerd.
- Restaurator Stefan Schelling uit Kamperland heeft meubilair in het oude stadhuis van Middelburg geconserveerd.
- Stoffeerderij de Vos uit Vlissingen heeft de historische stoelen in het stadskantoor in Middelburg, in bruikleen van het Instituut Collectie Nederland, hersteld.
- Restauratieatelier De Valk heeft een passende berging gemaakt voor de collectie penningen van de gemeente Veere.
- De ets 'Drie werelden' van M.C. Escher is gerestaureerd door restauratieatelier De Valk en voorzien van een nieuwe lijst door lijstenmaker Joost Roest. Een bijpassend tekstbord is gemaakt door Orionis Walcheren.
- De bruiklenen van het Zeeuws Museum aan de gemeente Middelburg zijn gecontroleerd en schoongemaakt. Twee bruiklenen zijn verwijderd uit het stadhuis van Middelburg vanwege het gevaar van vochtschade.

Informatiebeheer

Binnen het kader van een langlopend project Schotten in Zeeland is contact onderhouden met de werkgroep 'Trading Places' van het Nationaal Museum van Schotland in Edinburgh, de universiteiten van Edinburgh en Dundee en het Nationaal Archief van Schotland. Voor de universiteit van Dundee is een digitale lezing gegeven over Veeerse museale objecten en Zeeuws-Schotse archieven.

Informatie werd onder andere gegeven over de kunstenaar Sárika Góth, schietvereniging Gapinge, herdenkingen van de Opstand in 1572, Willem van Oranje, het Rampjaar 1672, begraafplaatsen, straatnamen, Middelburgs zilver, brand van het stadhuis van Middelburg in 1940, de historische ontwikkeling van de stad Veere.

Wat heeft dit gekost?

	Realisatie 2022	2e wijziging Begroting 2022	Realisatie 2021
Programma beheer			
Totale lasten	783.528	854.518	670.856
Totale baten	-60.877	-59.675	-58.432
Saldo	722.651	794.843	612.423

Specificatie programma beheer

	Realisatie 2022	2e wijziging Begroting 2022	Realisatie 2021
Salarislasten programma beheer	588.280	596.178	542.701
Materiële lasten programma beheer			
- inrichting depot en klimaatbeheersing	51.191	50.699	52.072
- conserveren en restaureren	44.326	37.502	35.881
- stadhuiscollecties	0	500	0
- e-Depot	99.731	169.639	40.202
	195.248	258.341	128.154
Baten programma beheer			
- stadhuiscollectie Middelburg	-17.393	-17.050	-16.695
- stadhuiscollectie Veere	-43.484	-42.625	-41.737
- e-Depot	0	0	0
	-60.877	-59.675	-58.432
Bijzondere baten	0	0	0
Saldo	722.651	794.843	612.423

Programma Informatie en Kennis

Wat was het doel?

Het verwerven en toegankelijk maken van archieven en collecties, met als doel deze beschikbaar te stellen, het relatiebeheer met de ketenpartners in Zeeland en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archiefbescheiden bij de bij het Zeeuws Archief aangesloten overheidsorganisaties.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Inspectie, advies, acquisitie en relatiebeheer

Inspectie en Advies: Verslag van het uitgevoerde toezicht per overheid

Gemeente Kapelle

Het strategisch informatieoverleg en enkele tactische informatie-overleggen hebben plaatsgevonden.

- Geadviseerd is over het aanpassen van het handboek routinematige vervanging. Ook is gewerkt aan het Handboek vervanging Bouwvergunningen.
- Geadviseerd is over de selectielijst e-mailbewaring volgens de capstone-methodiek, het informatiebeheerplan en over de bewaartermijn van de e-mailbox van de bestuurders.
- Medio 2022 is het KPI-onderzoek Kapelle 2021 aangeboden.
- Wat betreft de vernietiging van gemeentelijke informatie is akkoord gegeven voor de hiervoor in aanmerking komende dossiers.
- De gemeente Kapelle participeert in de gemeenschappelijke regeling de Bevelanden. Dit maakt het toezicht complex.
- De gemeente Kapelle heeft met het Zeeuws Archief een dienstverleningsovereenkomst voor enkele basale adviesdiensten, waardoor voor elk advies extra een aanvullende offerte vereist is. Aan de gemeente is voorgesteld het aantal inzetbare uren uit te breiden.

Gemeente Middelburg

- Het strategisch informatieoverleg en enkele tactische informatie-overleggen hebben plaatsgevonden.
- Het ZA heeft het verbeterplan ontvangen naar aanleiding van het kpi-rapport. Dit wordt in 2023 besproken met de gemeente.
- Er is een audit routinematige vervanging uitgevoerd waarvan de rapportage in 2023 wordt verwacht.
- De data uit Green Valley/Alfresco zijn succesvol gemigreerd naar het Zeeuws e-Depot. Voor de aanpak van de achterstanden in het beheer is een plan van aanpak gemaakt op basis waarvan de verbeterlagen uitgevoerd kunnen worden.
- De voorbereidingen voor het uitvoeren van een aspectinspectie naar het functioneren en het gebruik van de applicatie Djuma, de opvolger van Green Valley/Alfresco, zijn uitgevoerd. Het rapport wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2023.
- Er is geadviseerd over de selectielijst e-mailbewaring volgens de capstone-methodiek.
- De gemeente heeft in 2022 geen hotspots vastgesteld.
- Wat betreft de vernietiging van gemeentelijke informatie is akkoord gegeven voor de hiervoor in aanmerking komende dossiers.

Gemeente Schouwen-Duiveland

- In het verslagjaar heeft in verband met personele wisselingen geen strategisch informatieoverleg plaatsgevonden, wel enkele tactische informatie-overleggen.
- Eind 2021 was een aspectinspectie op het zaakstelsel uitgevoerd, waarvan de rapportage in maart 2022 is aangeboden.
- Geadviseerd is over de selectielijst e-mailbewaring volgens de capstone-methodiek en over de vernietiging in het kader van een verzoek om vergetelheid, een type verzoek dat inwoners kunnen indienen op basis van de AVG.
- Adviseren bij de implementatie / ontwikkeling kwaliteitssysteem.
- Adviseren bij het opschonen van de netwerkschijven.
- De gemeente heeft de huisvesting van vluchtelingen uit de oorlog in Oekraïne vastgesteld als hotspot. De scope blijft vooralsnog beperkt tot de lokale gevolgen van de oorlog, namelijk de opvang van vluchtelingen binnen de gemeente.
- Wat betreft de vernietiging van gemeentelijke informatie is akkoord gegeven voor de vernietiging van een set papieren dossiers.

Gemeente Terneuzen

- Het strategisch informatieoverleg en enkele tactische informatie-overleggen hebben plaatsgevonden.
- Bij de publicatie van het collegebesluit Vervanging Personeelsdossiers gemeente Terneuzen in het Gemeenteblad in december 2022, is het adviestraject hierover afgerond.
- In aanvulling op het KPI-onderzoek in 2021 is een rapportage opgeleverd met de beoordeling van de archiefruimte in het stadhuis voor wat betreft de aspecten klimaat, hygiëne, bouwkunde en installatietechniek.
- Geadviseerd is over diverse onderwerpen:
  - over de selectielijst e-mailbewaring volgens de capstone-methodiek;
  - datamigratie van Squit XO naar Rx.Mission, die begin 2023 zal plaatsvinden en waarbij ook RUD Zeeland betrokken is, omdat de gemeente voor de RUD PIOFAC-taken uitvoert;
  - digitaliseren van aanvraagproces leerlingvervoer (Pronexus);
  - digitale ondertekening en duurzame toegankelijkheid in het e-Depot;
  - implementatie van een nieuw zaakstelsel;
  - informatiebeheer bij verbonden partijen, zoals RUD Zeeland, aan-z, etc.
- Als hotspots heeft de gemeente aangewezen de onderwerpen PFAS-problematiek in de Westerschelde, de huisvesting van vluchtelingen uit de oorlog in Oekraïne, Binnenstedelijke vernieuwing Terneuzen, Ontwikkeling North Sea Port district en Coffeeshop Checkpoint.
- Wat betreft de vernietiging van gemeentelijke informatie is akkoord gegeven voor de hiervoor in aanmerking komende dossiers.
- Geadviseerd is over de retrospectieve vervanging van papieren materiaal uit de jaren 2012 tot en met 2020.

Gemeente Veere

- Het strategisch informatieoverleg en enkele tactische informatie-overleggen hebben plaatsgevonden.
- Het Zeeuws Archief heeft een audit uitgevoerd op de vervanging van analoge archiefbescheiden. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van de scans en van de uitvoering van het in het Handboek Vervanging vastgelegde werkproces. De gemeente heeft naar aanleiding van de rapportage een verbeterplan opgesteld.

- Wat betreft de vernietiging van gemeentelijke informatie is akkoord gegeven voor de hiervoor in aanmerking komende dossiers
- De gemeente heeft in 2022 geen hotspots vastgesteld.
- Geadviseerd is over de selectielijst e-mailbewaring volgens de capstone-methodiek.

Gemeente Vlissingen

- Het strategisch informatieoverleg en enkele tactische informatie-overleggen hebben plaatsgevonden.
- Audit op de routinematige vervanging is afgerond in 2022, gevolgd door advisering over het nieuwe handboek vervanging
- Geadviseerd is over
  - de implementatie en inrichting van het zaaksysteem Djuma
  - de selectielijst e-mailbewaring volgens de capstone-methodiek.
  - de datamigratie naar de applicatie Zorgned nadat de gemeente voor het Sociaal Domein deze software had aangeschaft
  - het Plan van Eisen voor de aanschaf van een anonimiseringsstool
  - het in kaart brengen van het informatiebeheer bij verbonden partijen en GR-en naar aanleiding van KPI-rapportage 2021
  - het einde van de hotspot Corona-crisis
- Als hotspots heeft de gemeente aangewezen de onderwerpen Marinierskazerne, Scheldekwartier, Nollebos, Hotel Britannia en de huisvesting van vluchtelingen uit de oorlog in Oekraïne
- Wat betreft de vernietiging van gemeentelijke informatie is akkoord gegeven voor de hiervoor in aanmerking komende dossiers

Provincie Zeeland

- Het strategisch informatieoverleg en enkele tactische informatie-overleggen hebben plaatsgevonden.
- Geadviseerd is over het duurzaam beheer van de informatie inzake de uitvoering van de provinciale BRZO-taken in de periode 2014-sept. 2019. Dit zal in 2023 vervolg krijgen
- Het KPI-onderzoek 2021/2022 is in augustus opgeleverd
- Geadviseerd is over de digitalisering van de bodemdossiers ten behoeve van de gemeenten aan wie deze informatie moet worden overgebracht. Dit traject is afgerond in 2022.
- Geadviseerd is over het onderscheid tussen archieven van de Commissaris van de Koning als rijksorgaan en als provinciaal orgaan
- Vanaf eind 2019 is geadviseerd over het actualiseren van de Archiefverordening en het Besluit Informatiebeheer (BIB), wat naar verwachting in 2023 zal resulteren in een nieuw BIB.
- De hotspotmonitor 2022 is vastgesteld: Hedwigepolder, Thermphos, Marinierskazerne, Sloeweg, Zanddijk Yerseke, Coronacrisis, Problematiek PFAS, Brouwerseiland / eiland Grevelingenmeer, Perkpolder.
- Contact is geweest met DCMR i.v.m. de BRZO archieven van de Provincie Zeeland.
- Er is deelgenomen aan de overleggen van de Kring Provinciearchivarissen
- Wat betreft de vernietiging van provinciale informatie zijn de lijsten met de hiervoor in aanmerking komende dossiers in december ontvangen. Toetsing vindt plaats begin 2023.
- BIJ12 is de uitvoeringsorganisatie voor de gezamenlijke provincies voor onder meer de Faunawet en grondwaterschade. De provincies hebben onder de Archiefwet een overeenkomst met BIJ12 gesloten, voor de informatiehuishouding rond de wettelijke taken die BIJ12 uitvoert. De provinciearchivaris van Utrecht voert het archieftoezicht uit.

- In 2022 zijn twee formele toezichtoverleggen gevoerd met BIJ12. In deze overleggen is gemonitord welke maatregelen BIJ12 in 2022 heeft genomen op de adviezen die zijn uitgebracht over de inrichting van de organisatie en beheersystemen voor de informatiehuishouding van BIJ12. Een voorgenomen gesprek over de samenhang met informatiebeveiliging en gegevensbescherming heeft in 2022 nog niet plaatsgevonden.
- BIJ12 heeft vooral aan de organisatiekant in de loop van het jaar voorbereidingen getroffen. Formeel hebben informatiehuishouding en archivering by design binnen het management een eigenaar gekregen. Tevens is met de toezichthouder gesproken over de voorgenomen bewaar- en vernietigingsstrategie voor informatiebestanden van BIJ12. In het laatste kwartaal is een vacature voorbereid voor een adviseur die de inrichting van de informatiehuishouding op zich gaat nemen. Dit is een uitwerking van het advies over positionering en bemensing van de informatiehuishouding bij BIJ12, vastgesteld door het MT in 2021. De vacature is bestemd voor invulling in het eerste kwartaal van 2023.
- In de loop van 2022 werd bekend dat de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade zou worden opgeheven, en dat de archiefbescheiden van de raad ondergebracht werden bij BIJ12. Vanuit toezicht is geverifieerd waar deze bescheiden zijn opgeborgen in SharePoint, en is een advies gegeven over rechtmatige bewaartermijnen.
- Het management van BIJ12 heeft eind 2022 een voorziening getroffen voor het archiveren van websites, die BIJ12 namens de provincies onderhoudt. Aanleiding hiervoor was een urgent wordend vraagstuk omtrent de archivering van de Risicokaart. Hierbij hebben de provinciearchivarissen van Utrecht en Zuid-Holland i.s.m. het IPO-vakberaad DUTO een advies gegeven over de mogelijkheden en overwegingen voor het archiveren van websites. Specifiek voor de Risicokaart is tevens een advies voorbereid over de duurzame bewaring van de achterliggende database. Het database-vraagstuk is ook vanuit BIJ12 opgeworpen bij de aanbesteding van een nieuwe applicatie voor de Landelijke Database Overstromingen. Het Utrechts Archief denkt hierbij mee over de vereisten voor duurzame toegankelijkheid; dit loopt door in 2023.

Waterschap Scheldestromen

- Het strategisch informatieoverleg en enkele tactische informatie-overleggen hebben plaatsgevonden.
- Er is een aspectinspectie van het Documentenatelier uitgevoerd. De rapportage daarvan zal begin 2023 worden opgeleverd.
- Van een tiental archieven van voormalige waterschappen in Zeeuws-Vlaanderen zal de formele overbrenging in 2023 worden afgerond.
- Geadviseerd is over de migratie van de digitale personeelsdossiers naar een nieuw personeelsinformatiesysteem en over de vernietiging van informatie van het voormalig waterschap Zeeuws Eilanden in Corsica.

RUD-Zeeland

- Het Zeeuws Archief is betrokken bij de werkgroep Procesafspraken Archief, een ambtelijke werkgroep ingesteld door het Algemeen Bestuur om voorstellen te doen tot verbetering van het informatiebeheer van RUD Zeeland.
- In november kwam bij de gemeente Terneuzen als PIOFACH-leverancier van RUD-Zeeland de datamigratie van Squit XO naar Rx.Mission in een beslissende fase. Half december is door de werkgroep Procesafspraken Archief afgesproken dat het migratieplan getoetst wordt door het Zeeuws Archief en de gemeentearchivarissen van Goes en Tholen.

Veiligheidsregio Zeeland (VRZ)

- Geadviseerd is over de informatiehuishouding van de VRZ in algemene zin.
- De lijsten van de in 2022 voor vernietiging in aanmerking komende dossiers die bij het Zeeuws Archief zijn uitgeplaatst, zijn goedgekeurd.
- In het SIO zou een voorstel van het Zeeuws Archief besproken worden over het organiseren van de samenwerking tussen de VRZ en Zeeuws Archief en het maken van afspraken hierover. Het voor eind 2022 geplande overleg is uitgesteld naar voorjaar 2023.

Orionis

- Na de verkennende gesprekken in 2021 heeft in 2022 het eerste Strategisch informatieoverleg plaatsgevonden. In 2023 wordt verder onderzocht hoe het Zeeuws Archief het toezicht op de niet overgebrachte archieven van Orionis kan vormgeven en hoe verdere ondersteuning kan worden geboden.

Audits routinematige vervanging

- De lopende serie audits op de routinematige vervanging bij de aangesloten overheden is in 2022 voortgezet. Hierbij wordt getoetst of het vervangingsproces in de praktijk loopt zoals het beschreven staat in het betreffende handboek vervanging en of de kwaliteit van de scans voldoet aan de eisen. Bij die beoordeling wordt het Zeeuws Archief ondersteund door Hans van Dormolen Imaging & Preservation imaging.

Omgevingswet

- In het kader van de implementatie van de omgevingswet is het Zeeuws Archief aangehaakt bij de Zeeuwse werkgroep DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Op de oefendag die de Provincie Zeeland organiseerde op 10 november 2022, is een korte presentatie gehouden over Duurzaam toegankelijk informatiebeheer en de Omgevingswet.

Gemeente Sluis

- De gemeente Sluis heeft opdracht gegeven voor het uitvoeren van een KPI-onderzoek. De afronding volgt begin 2023.

Acquisitie en Relatiebeheer

Gewerkt is aan de actualisatie van het acquisitiebeleid. Dit wordt in 2023 afgerond.

In het afgelopen jaar ontving team Acquisitie 136 aanwinsten die vanuit verschillende delen van de provincie werden aangeboden. De aanwinsten waren divers en verschillende onderwerpen werden belicht. Een unieke aanwinst was de overbrenging van een groot aantal provinciale archieven uit de naoorlogse periode waaronder het archief van het provinciaal bestuur (1950-1991) en de Commissaris van de Koningin (1970-1991). De wederopbouw van Zeeland, de ramp van 1953 en de naweeën ervan, het verbeteren van de verbindingen tussen de eilanden, de opkomst van grote industrieën en het toerisme; het is allemaal in deze archieven te vinden.

Ook particuliere organisaties wisten het Zeeuws Archief te vinden. De Stichting Wielersport Zierikzee, die jarenlang de wielerronde van Zierikzee organiseerde, bracht haar archief over. Op cultureel gebied is het archief van het Dames Leesgezelschap De Bevelanden een mooie aanwinst. Dit leesgezelschap is na 100 jaar opgehouden te bestaan, maar het archief is bewaard gebleven. Het Middelburgs Kamerkoor werd eveneens opgeheven en droeg het archief over. Een andere interessante collectie is die van auto- en fietsenzaak P. Lousse uit Kapelle, uit het eerste kwart van de twintigste eeuw. De periode waarover de verzameling loopt is boeiend, omdat zowel de auto als

de fiets in die tijd in opmars waren. De Middelburger Co Smit legde in de periode 1991-2019 veel Zeeuwse gebeurtenissen vast op film. Hij droeg zijn collectie over aan het Zeeuws Archief.

Andere bijzondere aanwinsten worden gevormd door de VVV Zeeland, de Vrouwen (later: Vrijwilligers) Adviescommissie Schouwen-Duiveland en SER Zeeland. Deze zijn voor het Zeeuws Archief bijzonder omdat dit de eerste volledig digitaal gevormde particuliere archieven zijn. Voor verwerving en toegankelijk maken ervan moeten nieuwe methoden en technieken worden afgewisseld met traditionele werkwijzen. Al doende zal hiervoor nieuwe kennis en ervaring worden opgedaan.

Een medewerker van het Zeeuws Archief is lid van de Aanwijscmissie van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, die in het verslagjaar twee keer bijeenkwam. Het Zeeuws Archief maakt ook deel uit van het landelijke relatiebeheerdersoverleg, dat bestaat uit vertegenwoordigers van het Nationaal Archief en alle Regionale Historische Centra. Dit overleg kwam twee keer bijeen.

Primair toegankelijk maken

Primair toegankelijk maken is het beschrijven van archieven en collecties zodat de individuele stukken gevonden en ingezien kunnen worden.

Rijkscollectie: Deltadienst

De toegankelijkheid en materiële staat van de archieven van de Deltadienst zijn in het kader van de aanvraag voor opname in het Nederlandse Memory of the World Register van Unesco uitvoerig doorgelicht op compleetheid, beschikbaar- en raadpleegbaarheid. In de komende jaren zal dit archief worden bewerkt en toegankelijk gemaakt.

Gemeente Veere

In voorgaande jaren zijn de archieven van de voormalige Veerse plattelandsgemeenten die tot 1 juli 1966 een zelfstandige gemeente vormden, toegankelijk gemaakt. Vanaf 2020 is het bewerken van de archieven van de voormalige Veerse gemeenten over de periode 1966-1996 begonnen. De toegangen op de archieven van de gemeenten Mariekerke, Veere en Westkapelle zijn in 2020 en 2021 gereedgekomen. In het afgelopen jaar zijn ook de archieven van de gemeenten Domburg en Valkenisse bewerkt en zodoende zijn nu alle inventarissen van de plattelandsgemeenten die sinds 1996 de nieuwe gemeente Veere vormen, gereed. Het streven is om het komende jaar de formele overbrenging af te ronden van de voormalige gemeenten Domburg, Mariekerke, Valkenisse, Veere en Westkapelle.

Gemeente Schouwen-Duiveland

In 2022 is gewerkt aan de inventaris van het archief van de Stad en de Gemeente Zierikzee (1275-1939). Daarnaast is het archief van de gemeente Zierikzee (1940-1996) geïntariseerd.

Gemeente Terneuzen

In 2020 is de inventarisatie van het archief van de gemeente Hoek begonnen (1796-1970). De bewerking van dit archief is in 2022 gereed gekomen. In 2022 is verder gewerkt aan de inventarisatie van het archief van Koewacht (1796-1970) dat in 2021 is gestart. In 2023 zal de inventarisatie worden afgerond en zal gewerkt worden aan de verklaring van vernietiging en een voorstel tot openbaarheidsbeperking voor de gemeente Koewacht. Inventarisatie van het archief van de gemeente Sas van Gent (1990-2002) is voortgezet.

Waterschap Scheldestromen

Sinds 2020 wordt er gewerkt aan het toegankelijk maken en overbrengen van polder- en waterschapsarchieven in Zeeuws Vlaanderen (1871-1998). De formele overbrenging vindt plaats begin 2023.

Gemeente Vlissingen

In 2022 is de inventarisatie van het archief van het Gemeentelijk bureau/Gemeentelijke dienst voor Sociale Zaken (1918-1987) afgerond. De advisering aan gemeente Vlissingen betreffende de openbaarheid en vernietiging is nagenoeg afgerond.

Particuliere archieven

Verder is de inventarisatie en digitalisering van diverse particuliere archieven, zoals de collectie van Jan Matena, begonnen en is een tijdelijke medewerker begonnen met het toegankelijk maken van kleine archieven die in de afgelopen jaren zijn verworven. Doel hiervan is om de doorstroming vanuit acquisitie naar toegankelijkheid beter te laten verlopen. Dit wordt in 2023 voortgezet.

Bibliotheektoegangen

In 2022 zijn enkele grote collecties boeken geschonken aan het Zeeuws Archief voor opname in de bibliotheek. In 2022 is gewerkt aan een betere online vindbaarheid van de bibliotheekcollecties van het Zeeuws Archief.

MAIS-Flexis

Het collectiebeheersysteem MAIS-Flexis van De Ree Archiefsystemen BV is het centrale systeem voor beheer en beschikbaarstelling van alle archieven en collecties. Maandelijks overleggen de vijf functioneel applicatiebeheerders met elkaar om nieuwe ontwikkelingen en functionaliteiten samen op te pakken en kennis en toepassingen te delen. Belangrijk daarbij zijn de online workshops die leverancier De Ree archiefsystemen verzorgt.

Functioneel applicatiebeheer verzorgde de conversie van diverse databestanden en de import in het collectiebeheersysteem, zoals de bevolkingsregisters van het project Vele Handen, beeldcollecties en bouwvergunningen.

Het gebruik van de in 2021 geïmplementeerde module MAIS-Ingest voor het opnemen van digital born archiefbestanden met de bijbehorende metadata in MAIS-Flexis en MAIS-DDO (digitale opslag van De Ree archiefsystemen) is beëindigd omdat de module minder goed aansloot op de werkprocessen van het Zeeuws Archief dan verwacht.

De functioneel beheerders ondersteunen de gebruikers van MAIS-Flexis binnen de organisatie van het Zeeuws Archief. Omdat hun aantal de laatste jaren is gegroeid, heeft De Ree archiefsystemen voor een aantal gebruikers een training verzorgd. Door de functioneel applicatiebeheerders is extra ondersteuning gegeven bij het gebruik van de Behoudsmodule, MAIS-Ingest, de Archiefbank en bij de overgang van de aanvraag- en uitleenadministratie in de nieuwe versie van MAIS-Flexis.

Om het raadplegen van de tekeningen en vergunningen van de gedigitaliseerde bouwdoSSIERS van aangesloten gemeenten via de website van het Zeeuws Archief mogelijk te maken is in overleg met leverancier De Ree Archiefsystemen gekeken naar de technische mogelijkheden. Uitgangspunt is dat het aanvragen van scans van bouwtekeningen door het publiek digitaal mogelijk wordt, rekening houdend met auteursrechten en AVG. Deze dienstverlening wordt begin 2023 geïmplementeerd. De betreffende gemeenten kunnen de gedigitaliseerde dossiers zonder beperkingen inzien via een raadpleegorganisatie.

Voor raadpleegorganisaties is het mogelijk geworden twee-factorauthenticatie toe te passen voor de hiervoor geautoriseerde MijnStudiezaal-accounts. De gebruikers die geautoriseerd worden voor een raadpleegorganisatie krijgen toegang tot archiefbeschrijvingen en mogelijk ook scans van archief dat in principe nog niet of beperkt openbaar is.

Nader toegankelijk maken

Project Brieven Suriname

In 2022 is veel aandacht besteed aan het project Brieven Suriname, waarmee de brieven uit Suriname aan de Staten van Zeeland door vrijwilligers zijn getranscribeerd. Een groot aantal transcripties is online gepubliceerd.

VeleHanden

In 2022 is de online indicering van de nog niet eerder toegankelijk gemaakte bevolkingsregisters die in het beheer zijn bij het Zeeuws Archief, voltooid. Van de gemeenten Vlissingen, Kapelle, Wemeldinge, Schouwen-Duiveland, Terneuzen en Veere en hun rechtsvoorgangers zijn alle bevolkingsregisters en gezinskaarten van ca. 1800-1940 geïndiceerd. Vervolgens zijn de scans van deze registers tot en met het jaar 1911 online geplaatst en doorzoekbaar gemaakt via Zeeuwen Gezocht en Archieven.nl.

Indicering DTB

De indicering van de DTB (Doo-, Trouw- en Begraaf-) registers van Walcheren is in 2022 beperkt voortgezet. Door langdurige afwezigheid en uitval van vrijwilligers (onder meer als gevolg van de coronamaatregelen) hebben zij hier weinig aan kunnen werken. In 2022 is gewerkt aan het nader toegankelijk maken en online plaatsen van enkele registers van de voormalige gemeenten Hoek, Kapelle, Wemeldinge, Aagtekerke en Arnemuiden.

Transkribus

Eind 2021 is begonnen met het toepassen van het programma Transkribus waarmee kunstmatige intelligentie wordt toegepast om handschriften te leren herkennen (Handwritten Text Recognition-HTR). De scans van een aantal inventarisnummers uit het MCC-archief zijn in Transkribus geüpload en getranscribeerd. In 2023 zal verder ingezet worden op het toepassen van Transkribus.

Beeldmateriaal

Vanwege het belang van de beeld- en audiovisuele collecties van het Zeeuws Archief is besloten een van de senior informatiebeheerders met ingang van 2023 te belasten met het ontwikkelen van beleid en het bewaken van de kwaliteit op dit aandachtsgebied.

In 2022 zijn belangrijke beeldcollecties onder handen genomen. Het gaat om het aanpassen van metadata, toevoegen van gescand beeldmateriaal en afsplitsen van onderdelen als afzonderlijke collecties. Voor het nader toegankelijk maken van beeldmateriaal (scannen en beschrijven) worden vrijwilligers ingezet. Het beschrijven van beeldmateriaal gebeurt deels op de locaties van het Zeeuws Archief en deels thuis. Twee vrijwilligers houden zich bijvoorbeeld bezig met het scannen van beeldmateriaal waarbij begonnen is met het digitaliseren van de negatieven van persfotograaf Marijke Folkertsma uit Zierikzee.

De online beeldbank van het Zeeuws Archief telde aan het eind van dit verslagjaar 292.707 afbeeldingen. Van auteursrechtelijk beschermd beeldmateriaal wordt uitsluitend de beschrijving getoond.

Tol van Zeeland & Linked Open Data

De database 'Tol van Zeeland 1584-1805' die in 2021 is geconverteerd naar MAIS-Flexis is in 2022

online gepubliceerd. De data en de scans zijn voor iedereen te raadplegen en de namen van de genoemde personen (schippers en kooplieden) zijn via Zeeuwen Gezocht te doorzoeken. Omdat het databestand zich goed leent voor de toepassing van linked open data (LOD) heeft een ingehuurd data-scientist een analyse gemaakt van het databestand en toepassing met LOD inzichtelijk gemaakt.

Digitalisering

Waterschap Scheldestromen

In 2021 zijn de everingboeken gescand. Deze scans zijn in 2022 gepubliceerd. Voor het waterschap zijn verder de kaarten van de Brede Watering bewesten Yerseke (1093 stuks) en Waterschap Schouwen (1477 stuks) voor Waterschap Scheldestromen gedigitaliseerd. De 3.658 scans zijn eind december 2022 opgeleverd en zullen in het eerste kwartaal van 2023 via de website zichtbaar zijn.

Provincie Zeeland: Gedrukte notulen Staten van Zeeland

De digitalisering van 25 meter gedrukte notulen van de Staten van Zeeland over de periode 1574-2007 is opgeleverd. Deze notulen vormen een belangrijke secundaire toegang op de archieven van de Staten van Zeeland vanaf 1574 en het Provinciaal Bestuur vanaf 1814. Behalve digitalisering is op deze bronnen ook optical character recognition (OCR) toegepast. De online beschikbaarstelling en de daarbij behorende mogelijkheid om ook in de teksten van de scans te zoeken wordt in 2023 uitgevoerd.

Gemeente Terneuzen

In 2021 is een start gemaakt met digitaliseren van 500 meter bouwdoossiers van de gemeente Terneuzen uit de periode 1900-2010. De digitalisering is in 2022 afgerond. Door achterstanden in de materiële staat en de metadatering liep de oplevering van dit project vertraging op, deze vindt nu in 2023 plaats.

Rijkscollectie: notariële archieven

In het kader van het programma DTR-3 (Digitale Taken Rijksarchieven, werkpakket 3) is voor de zevende keer circa 50 meter notariële archieven uit de periode 1796/1811-1935 gescand. Deze kwamen kort na oplevering voor het publiek beschikbaar.

Rijkscollectie: rechterlijke, weeskamer- en notariële archieven Zeeuwse Eilanden (1456-1811 (1852)) en Zeeuws- Vlaanderen (1447-1796)

Deze archieven behoren tot de meest geraadpleegde archieven die het Zeeuws Archief beheert. Zowel voor het behoud van het papieren archief als voor een goede online raadpleegbaarheid is besloten dit archief te digitaliseren: In 2021 zijn de rechterlijke archieven van de heerlijkheid Kapelle al gescand. De scans zijn in 2022 gepubliceerd. In 2022 is de rest van het gedeelte Zeeuwse Eilanden gescand: 135,5 meter archief, 499.705 scans die eind december 2022 zijn opgeleverd. Deze zullen in 2023 online beschikbaar komen.

In de tweede helft van 2022 is begonnen met de voorbereiding voor digitalisering van de 145 meter van het gedeelte Zeeuws-Vlaanderen zodat dit in 2023 in twee tranches kan worden gedigitaliseerd. De oplevering van de naar verwachting 554.000 scans zal in de tweede helft van 2023 plaatsvinden, waarna ze in 2024 gepubliceerd kunnen worden.

Rijkscollectie: huwelijksbijlagen

De huwelijksbijlagen over de periode 1923-1942 zijn gedigitaliseerd. Samen met de scans van de in 2020 gedigitaliseerde microfilmcassettes van de huwelijksbijlagen van de burgerlijke stand over de periode 1811-1922 zijn deze nu online beschikbaar. De koppeling van de bijlagen met de huwelijksakten in MAIS-Flexis en daarmee de online presentatie werd begin 2023 gerealiseerd.

Rijkscollectie: memories van successie

De in 2021 opgeleverde digitalisering en data-entry van de memories van successie over de periode 1795-1927 is afgerond. De verdere publicatie van de scans en de koppeling van deze digitale bestanden aan de database van de memories van successie zijn in 2022 voltooid. Hiermee is een belangrijke en veelgevraagde bron voor genealogisch onderzoek volledig digitaal beschikbaar.

Zakelijke dienstverlening

Metamorfoze-project Schepenbank Tilburg en Goirle 1408-1811. Het project is afgerond.	Opbrengst 2022: € 127.502
Digitalisering bouwdoSSIers Terneuzen. Het project is afgerond.	Opbrengst 2022: € 172.793
Opstellen handboek vervangen bouw- en milieuvergunningen gemeente Kapelle. Het project loopt door in 2023.	Opbrengst 2022: € 2.165
Digitalisering kaarten Waterschap Scheldestromen. Het project is afgerond.	Opbrengst 2022: € 10.238
KPI-onderzoek gemeente Sluis. Het project is afgerond.	Opbrengst 2022: € 10.800
Jaarlijkse behoudswerkzaamheden gemeente Kapelle.	Opbrengst 2022: € 5.000
Plaatjesalbum Jumbo. Het project is afgerond.	Opbrengst 2022: € 2.800
Diverse kleinere projecten	Opbrengst 2022: € 579

Wat heeft dit gekost?

	Realisatie 2022	2e wijziging Begroting 2022	Realisatie 2021
Programma informatie en kennis			
Totale lasten	1.967.259	2.056.903	1.995.385
Totale baten	-331.877	-315.977	-292.936
Saldo	1.635.382	1.740.926	1.702.449

Specificatie programma I&K

	Realisatie 2022	2e wijziging Begroting 2022	Realisatie 2021
Salarislasten programma informatie en kennis	1.372.071	1.367.864	1.351.558
Materiële lasten programma informatie en kennis			
- relatiebeheer, inspectie en acquisitie	5.495	8.035	4.732
- primair toegankelijk maken	61.685	103.850	51.408
- nader toegankelijk maken	16.397	27.484	43.229
- digitalisering	138.784	153.165	190.689
- DVO's fysiek archief	125.823	161.605	144.448
- zakelijke dienstverlening	247.004	234.901	209.320
	595.188	689.040	643.827
Baten programma informatie en kennis			
- zakelijke dienstverlening	-331.877	-315.977	-292.936
	-331.877	-315.977	-292.936
Saldo	1.635.382	1.740.926	1.702.449

Programma Publieksbereik

Wat was het doel?

Het Zeeuws Archief is een gastvrij kenniscentrum, zowel fysiek als digitaal, waar de geschiedenis van Zeeland professioneel en op uiteenlopende manieren wordt aangeboden en kan worden beleefd. Het Zeeuws Archief is een trefpunt voor alle belangstellenden in de Zeeuwse historie. Middelen die hiervoor worden ingezet zijn:

- een goed lopend fysiek en digitaal infocentrum.
- een groeiend aanbod van archieven en collecties, toegankelijk via het internet en via het infocentrum/studiezaal. De toegang wordt vergemakkelijkt dankzij goede contextuele informatie die via uiteenlopende communicatiemiddelen wordt aangeboden.
- het coördineren, ontwikkelen en uitvoeren van educatieve projecten en activiteiten, cursussen en het fysiek en digitaal zichtbaar maken van de archieven en collecties.
- het organiseren van open dagen en het (laten) verzorgen van rondleidingen.
- het actief en passief naar buiten presenteren van de instelling en de collectie.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Het Zeeuws Archief vergrootte het publieksbereik van zijn collectie en profileerde zich als cultuurhistorisch knooppunt in Zeeland. Hiervoor werden in samenwerking met andere instanties diverse projecten en publicaties georganiseerd.

Informatiecentrum

In de studiezalen van het Zeeuws Archief in Middelburg, Zierikzee en Terneuzen worden fysieke stukken ter inzage gegeven en worden vragen beantwoord van het publiek en medewerkers van de gemeenten Middelburg, Veere, Kapelle, Terneuzen, Vlissingen, Schouwen-Duiveland en van de provincie Zeeland en Waterschap Scheldestromen.

Door de covid-19 pandemie waren de studiezalen tot 21 januari 2022 gesloten, daarna zijn de studiezalen op de gebruikelijke dagen en uren open geweest. De studiezaal in Terneuzen is alleen op afspraak geopend. In 2022 hebben zeven bezoekers hier gebruik van gemaakt. De studiezaal in Middelburg is geopend van woensdag tot en met vrijdag tussen 10.00 en 17.00 uur.

Dienstverlening informatiecentrum Middelburg

	2021	2022
Dienstverlening via studiezaal		
Openingsuren	609	973
aantal bezoeken	850	1620
Aantal unieke bezoekers		784
Aantal aangevraagde bouwvergunningen	334	502
Totaal aantal aanvragen studiezaal	5749	7721
Aantal verstrekte schriftelijke inlichtingen (infomail, inzage)	1575	1535
Digitale beschikbaarstellingen Veere	287	206
Digitale beschikbaarstellingen Middelburg	202	57

Digitale beschikbaarstellingen Middelburg, uit Preservica	x	217
Digitale beschikbaarstellingen Kapelle	0	12
Digitale beschikbaarstellingen Vlissingen	30	52
Digitale beschikbaarstellingen Terneuzen	396	123
Digitale beschikbaarstellingen Provincie	88	92
aantal bruiklenen aan	4	4
bruiklenen, totaal aantal inventarisnummers	15	47
aantal afgehandeld ZG bestellingen, papieren kopie	208	105
aantal aangevraagde inv.nrs voor scannen op verzoek	1112	1071
Aantal afhandelde <u>bestellingen</u> digitale reproducties (aanvraag in studiezaal)	26	10
Aantal geleverde digitale reproducties (aanvraag in studiezaal)	69	43
WhatsApp	48	74
inzage beperkt openbaar archief, aantal aanvragen	14	23
inzage beperkt openbaar archief, aantal aangevraagde inv.nrs.	126	38

Dienstverlening studiezaal Zierikzee

2022 was het jaar dat de studiezaal in Zierikzee voor de eerste keer een heel jaar was geopend als vestiging van het Zeeuws Archief. Deze studiezaal is op drie dagen en één avond geopend.

	2021	2022
Openingsuren	696	1135
aantal bezoeken Zierikzee	201	469
Aantal unieke bezoekers		
Aantal aangevraagde bouwvergunningen	402	529
Totaal aantal aanvragen studiezaal	450	871
Aantal verstrekte schriftelijke inlichtingen (infomail, inzage)	765	904
Aantal uitleningen aan SD	0	580
aantal uitleningen SD digitaal	20	580
dossiers gelicht voor BAG	7500	0
aantal aangevraagde inv.nrs voor scannen op verzoek u110	3	178
inzage beperkt openbaar archief, aantal aanvragen	0	0
inzage beperkt openbaar archief, aantal aangevraagde inv.nrs.	0	0

Dienstverlening studiezaal Terneuzen

	2021	2022
Openingsuren (vanaf 2022 op afspraak)	60	*
Aantal (verschillende) bezoekers	10	7
aantal unieke bezoekers	10	3
Gemiddeld aantal bezoeken per persoon	1	2
aantal aanvragen uit archief Waterschap Zeeuws Vlaanderen	236	
aantal aanvragen uit gemeentearchief Terneuzen (in Terneuzen en ZA)	169	199

* Omdat deze studiezaal alleen op afspraak open is, is het aantal openingsuren niet te bepalen.

Webuitingen

De webuitingen spelen een belangrijke rol in publieksbereik. Ze betreffen enerzijds eigen mediakanalen en anderzijds publicatie in of via mediakanalen van anderen. Onder de eigen media vallen twee websites en verschillende sociale media.

Media Zeeuws Archief

Sites	Sociale media	
Zeeuwsarchief.nl	Facebook	YouTube
Slavenhandelbcc.nl	Twitter	Instagram
	Pinterest	Flickr
Marketingplatform	LinkedIn	
MailChimp	WhatsApp	

Media derden

Data delen	Content op platforms derden
Archieven.nl & Zeeuws e-Depot	Google Arts & Culture
OpenArchieven/ Bob Coret Genealogie	Wat staat daer?
WieWasWie	Wikimedia
Netwerk Oorlogsbronnen	VeleHanden
Archives Portal Europe	Zeeuwse Ankers
<i>Europeana (alleen via derden)</i>	Geheugen van Nederland
Collectienederland	

Nieuwe projectwebsite

Het Zeeuws Archief heeft in 2022 gewerkt aan een nieuwe website rondom het thema slavenhandel en slavernij. De basis van de website is een datamodel met alle scheepsreizen van de Middelburgse Commercie Compagnie (MCC). De MCC legde zich in de 18e eeuw toe op de handel in tot slaaf gemaakte Afrikanen. Het archief van de MCC is opgenomen in Unesco's International Memory of the World Register.

Op een interactieve kaart worden alle MCC-reizen gevisualiseerd. Te zien is hoe het aantal trans-Atlantische reizen gedurende de 18e eeuw ten opzichte van de andere handelsreizen toeneemt. Bezoekers kunnen de individuele reizen aanklikken en krijgen dan meer informatie; Welke lading heeft het schip? Zijn er mensen gekocht? Welke bestemmingen heeft de reis? Enzovoorts. Ook is het mogelijk meer te lezen over het schip, de kapitein en andere betrokkenen. Met links naar

archiefstukken in de archiefinventaris van de MCC kunnen bezoekers ervoor kiezen zelf de bronnen te lezen, of een onderzoek te starten.

Naast de kaartapplicatie kunnen bezoekers in het bijbehorende blog lezen over onder andere tot slaaf gemaakte Afrikanen en het verzet aan boord van de schepen. Deze verhalen worden voorzien van een link naar de betreffende scheepsreis en archiefstukken.

De data wordt in het eerste halfjaar van 2023 uitgebreid met de gegevens over de verkoop van tot slaaf gemaakte mensen in de koloniën.

Naar planning zou de nieuwe website medio 2022 worden gepubliceerd. Aangezien voor deze website van een complexe techniek gebruik is gemaakt en het verzamelen van de data meer tijd vergde, zal de nieuwe website begin 2023 worden gelanceerd. In dat jaar wordt nationaal herdacht en gevierd dat slaafgemaakten in de Nederlandse koloniën vrij werden.

Website Zeeuws Archief

Content/ Redactioneel

De website is in 2022 uitgebreid met nieuws- en blogberichten over de partners van het Zeeuws Archief en hun collecties. Blijvende aandacht is nodig om aan alle partners op gelijkwaardige wijze redactionele aandacht te besteden. Er werden in 2022 geen nieuwe zoekguides toegevoegd. Blijvende aandacht is nodig voor de vertaling van de belangrijkste zoekguides naar het Engels.

In het Zeeuwse woonplaatsen-ABC vinden bezoekers beknopte achtergrondinformatie over Zeeuwse woonplaatsen, de betreffende archiefdienst, en een link met zoekresultaten in de archieven en collecties van het Zeeuws Archief. In 2020 is een gestart gemaakt met het vullen ervan, in 2021 was het ABC aangevuld tot en met woonplaatsen beginnend met de letter S. Aan dit project wordt in 2023 verder gewerkt.

Voor de werkgroep Paleografie in Zeeland (PaiZ), bestaande uit vrijwilligers die oude handschriften transcriberen, is een oplossing gemaakt voor het ontsluiten van getranscribeerde teksten. Via een alfabetische index op thema krijgen bezoekers informatie en links naar de transcripties; enerzijds naar transcripties opgenomen in MAIS-(M)DWS, en anderzijds naar de PaiZ Google Drive. De inhoud van de transcripties is doorzoekbaar en online vindbaar dankzij MAIS-(M)DWS, terwijl complete teksten in pdf-formaat kunnen worden gedownload of geprint vanaf Google Drive. De werkzaamheden aan de index en webpagina's per thema werden in 2022 voortgezet.

Metten van statistieken

Voor het meten van de statistieken van Zeeuwsarchief.nl wordt gebruik gemaakt van Matomo. Tot en met 2022 betreft dit een betaalde versie die gehost werd in de Matomo Cloud.

Eind 2022 is een Matomo-account toegevoegd op de server met de hosting van Zeeuwsarchief.nl. De data tussen beide versies verschillen echter. Dit vereist onderzoek. Op termijn kan de betaalde versie van Matomo worden opgezegd.

Toegankelijkheidsverklaring

Overheidsinstanties moeten een toegankelijkheidsverklaring publiceren voor iedere website waarvoor zij verantwoordelijk zijn. In de verklaring staat in hoeverre de website al aan de eisen voldoet en welke maatregelen de instantie neemt om toegankelijkheid te borgen, inclusief planning. De website Zeeuwsarchief.nl is sinds 2021 opgenomen met de voorlopige status van 'B – voldoet gedeeltelijk' in het centrale register van toegankelijkheidsverklaringen van de Rijksoverheid.

Voor de hoogste status zijn veranderingen nodig, die het Zeeuws Archief enerzijds niet wil uitvoeren en anderzijds niet kan uitvoeren. Onder de eerste categorie valt het inladen van de afbeeldingen in de website. Aangezien de website Zeeuwsarchief.nl enkele honderden pagina's met bijna 4.000 afbeeldingen telt, wordt beeld pas ingeladen als de bezoeker een webpagina oproept. Hiermee voldoet de website niet aan de overheidsrichtlijnen die vereisen dat ook afbeeldingen die niet

worden bekeken, opgeladen worden. Wanneer hieraan wel wordt voldaan zal de snelheid van de website significant achteruitgaan en daarmee het gebruik van de website belemmeren. De andere verbeterpunten hebben betrekking op het zoeken en vinden in de archieven en collecties. Hierop kan het Zeeuws Archief geen directe invloed uitoefenen omdat deze voortkomen uit het collectiebeheersysteem en de toepassing ervan op internet (MAIS-MDWS).

Blog de Eenigheid

Metten van statistieken

Voor het meten van de statistieken werd tot en met 2022 gebruik gemaakt van Google Analytics. Vanaf 2023 worden de statistieken bijgehouden in Matomo. Zie voor meer informatie: 'Meten van statistieken' onder Zeeuwsarchief.nl.

Content/ Redactioneel

Er is geen nieuwe content toegevoegd. Enkele kleine redactionele aanpassingen zijn uitgevoerd.

Toegankelijkheidsverklaring

De blog Eenigheid.slavenhandel.mcc.nl gaat over de trans-Atlantische handelsreis in tot slaaf gemaakte Afrikanen van het schip de Eenigheid in 1761-1763. In 2021 is de techniek van deze uit 2013 stammende website vernieuwd, waarbij de site voldoet aan de regels voor digitale toegankelijkheid, en heeft de hosting een upgrade gekregen. Dit heeft geleid tot een stabiele, goed functionerende website in 2022.

e-Depot via de website

Het Zeeuws Archief heeft in 2022 de huidige zoek- en presentatiefuncties gehandhaafd die mogelijk gemaakt worden door MAIS-MDWS. Daarnaast heeft het Zeeuws Archief in 2021 het besluit genomen tot de aanschaf van een applicatie voor een eigen e-depot. In 2022 is de applicatie voor een e-depot van leverancier Preservica aangeschaft. Voor de presentatie van zoeken en vinden betekent dit dat het Preservica-portaal, een WordPress-applicatie, geïmplementeerd kan worden in de website van het Zeeuws Archief.

Data delen – proefproject LOD

Het Zeeuws Archief is bronhouder van digitaal erfgoed. Als bronhouder zorgt het Zeeuws Archief ervoor dat erfgoed informatie naar elkaar kan verwijzen, bijvoorbeeld door het gebruik van gemeenschappelijke terminologiebronnen. Het Zeeuws Archief wil zijn erfgoed informatie gaan delen volgens de principes van Linked Open Data (LOD). Daardoor kunnen dienstverleners erfgoed informatie combineren en er bruikbare toepassingen mee ontwikkelen voor hun eindgebruikers. Deze afspraken vallen binnen de Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur (DERA). Nadere toegangen van het Zeeuws Archief worden reeds als open data aangeboden via MAIS-MDWS in de website van het Zeeuws Archief.

Het Zeeuws Archief wil meer kennis en ervaring met LOD verwerven. Als proefproject zijn in 2020 daartoe de eerste stappen gezet en is begonnen met de samenstelling van een dataset van de reizen van schepen van de Middelburgse Commercie Compagnie (MCC). In 2021 zijn in samenwerking met anderen, waaronder het Nationaal Archief en het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE), de mogelijkheden verkend voor het omzetten van de dataset naar LOD, daartoe behoren het volgen van een online cursus Semantic Web Technologies, Hasso Plattner Institute, en het maken van een datamodel. Via NDE heeft het Zeeuws Archief tijdelijk ruimte in de NDE-triple store gekregen voor het toekomstige hosten van de LOD. In 2022 is met de hulp van een LOD-deskundige de data uit het Metamorfoze-toelproject (tolgegevens over vervoer over de Schelde) omgevormd tot LOD. Het is de bedoeling in 2023 de dataset van scheepsreizen van de MCC, gebruikt in het webproject MCC, om te zetten in LOD.

Bezoekcijfers Zeeuwsarchief.nl

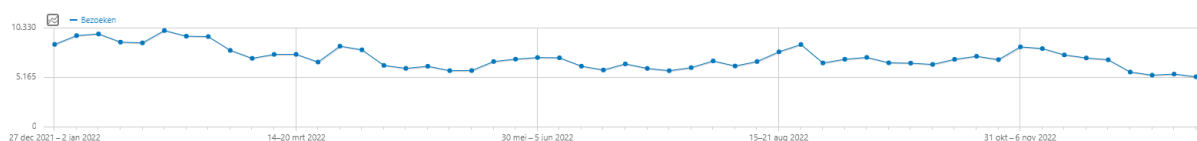
Het aantal bezoeken aan de website Zeeuwsarchief.nl is in 2022 met ruim 9% gedaald naar 374.254 bezoeken. Het aantal paginaweergaven daalde met meer dan 10%.

Een verklaring kan worden gevonden in de corona-pandemie. Ter informatie: in het pre-coronajaar 2019 ontving de website 318.030 bezoeken, in de coronajaren 2020 en 2021 respectievelijk 393.388 en 412.299 bezoeken. Na het opheffen van de laatste maatregelen van de corona-lockdown in het vroege voorjaar van 2022 zijn de bezoekcijfers afgenomen, zie onderstaande grafiek.

Ook kan aan de daling hebben bijgedragen dat er dit jaar relatief weinig redactionele content op het gebied van archieven en collecties is toegevoegd, denk aan zoekgidsen en blog- of nieuwsartikelen over zelf onderzoek doen en het doorzoeken van bronnen.

Statistieken Zeeuwsarchief.nl	2021	2022
Bezoeken	412.299	374.254
Paginaweergaven	4.391.395	3.896.907
Unieke paginaweergaven	3.622.982	3.085.695
Gemiddelde duur bezoek	12 min. 15 sec.	11 min. 36 sec.
Bezoeken aan één pagina, waarna de site werd verlaten	33%	32%
Acties per bezoek (pagina bezoeken, downloads, outlinks en interne zoekacties)	10,7	10,5
Maximum acties per bezoek	6.889	3.639
Downloads (afbeeldingen, pdf's)	6.087	6.132
Unieke downloads	5.194	5.110
Outlinks (aantal malen geklikt op een uitgaande link)	33.072	33.693
Unieke outlinks	29.379	29.783
Gemiddelde laadtijd webpagina	0,03 sec.	1,23 sec.

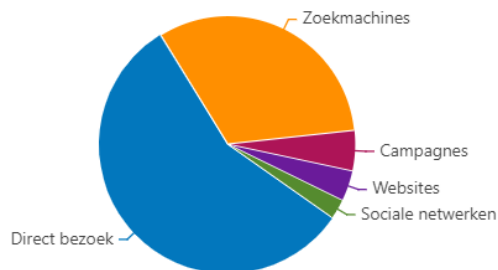
Bezoeken aan de website in 2022

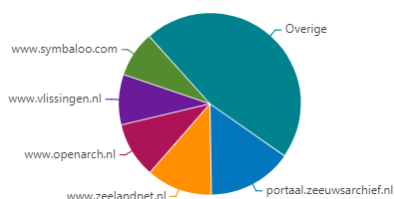
Herkomst van de bezoekers

Iets meer dan de helft van de gebruikers bezocht de website rechtstreeks. Anderen bereikten de site via zoekmachines, campagnes, andere websites en sociale netwerken.

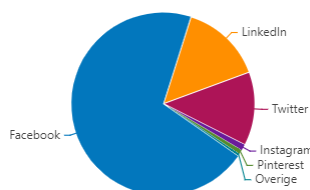
Herkomst bezoekers	2021	2022
Directe bezoeken	56,8%	56,5%
Zoekmachines	30,5%	32,1%
Campagnes (vnl. OpenArchieven, Coret genealogie)	5,3%	5,1%
Websites (o.a. WieWasWie)	4,9%	3,9%
Sociale netwerken (vnl. Facebook)	2,5%	2,5%

Websites

Sociale media

Campagnes

Best bezochte pagina's

De best bezochte webpagina's, goed voor zo'n 85% van alle bezoeken, zijn pagina's waarop bezoekers een zoekterm kunnen invullen zoals Onderzoek-het-zelf (de landingspagina met zoeken in de databases) en Zeeuwen Gezocht (zoeken in de database).

Herkomst bezoekers

Zo'n 88% van de bezoekers bezoekt de website vanuit Nederland. Vanuit het buitenland wordt de site het meest geraadpleegd in België (4%) en de Verenigde Staten (2%), gevolgd door Duitsland en Australië (beide 1%).

Bezoekcijfers eenigheid.slavenhandelmcc.nl

De statistieken van de blog over de Eenigheid worden bijgehouden in het gratis Google Analytics. Het aantal bezoeken aan de blog nam met ruim veertig procent af, terwijl het aantal paginaweergaven met meer dan de helft afnam.

Het merendeel van de bezoekers, zo'n 70%, is afkomstig uit het buitenland. Koploper is de Verenigde Staten met bijna 30% van alle bezoeken. Daarna volgen België en China met elk zo'n 4%. Daarna Verenigd Koninkrijk met bijna 3%, Canada en Duitsland met elk ongeveer 1,5%. Landen die ooit deel uitmaakten van voormalige koloniën zijn in 2022 uit de top tien verdwenen, met uitzondering van Aruba op plaats 9.

Statistieken Eenigheid.slavenhandelmcc.nl	2021	2022
Bezoeken (sessies)	19.070	11.051
Paginaweergaven	38.007	18.730
Gebruikers	13.583	8.561
Gemiddelde duur bezoek	2 min. 10 sec.	1 min. 53 sec.
Bezoeken aan één pagina, waarna de site werd verlaten	69,8%	65,4%
Pagina's per sessie	1,99	1,69

Bezoekcijfers Archieven.nl

De archieven en collecties van het Zeeuws Archief kunnen ook doorzocht worden via Archieven.nl, het platform van de leverancier van het collectiebeheersysteem MAIS-Flexis. De bezoekersstatistieken worden bijgehouden in Google Analytics. Het Zeeuws Archief heeft inzage in de bezoekcijfers van de eigen collectie via Archieven.nl.

Statistieken Archieven.nl	2021	2022
Bezoeken (sessies)	99.280	144.454
Paginaweergaven	293.168	309.564
Gebruikers	70.524	104.638
Gemiddelde duur bezoek	3 min. 2 sec.	2 min. 37 sec.
Bezoeken aan één pagina, waarna de site werd verlaten	63,9%	64,1%
Pagina's per sessie	2,95	2,14

Wat staat daer?

Het Zeeuws Archief neemt deel aan de landelijke paleografiewebsite en leer-'tool' 'Wat staat daer?'. Jaarlijks levert het Zeeuws Archief inhoudelijke bijdragen. Cursisten van de paleografie cursussen die het Zeeuws Archief verzorgt, maken eveneens gebruik van de website. De statistieken worden bijgehouden in Google Analytics.

Statistieken Wat staat daer?	2021	2022
Bezoeken (sessies)	60.902	66.020
Bezoeken (sessies) in Zeeland	1.087	1.108
Paginaweergaven	253.331	267.568
Gebruikers	28.600	31.963
Gebruikers in Zeeland	509	278
Gemiddelde duur bezoek	4 min. 40 sec.	4 min. 46 sec.
Gemiddelde duur bezoek in Zeeland	5 min. 30 sec.	3 min. 21 sec.
Bezoeken aan één pagina, waarna de site werd verlaten	42,1%	39,8%
Bezoeken aan één pagina, waarna de site werd verlaten in Zeeland	38,45%	41,7%
Pagina's per sessie	4,16	4,05
Pagina's per sessie in Zeeland	4,45	3,16

Educatie

Onderwijs

Het Zeeuws Archief was in het schooljaar 2021-2022 opgenomen in één van de twee cultuurmenu's van Kunsteducatie Walcheren voor het primair onderwijs met een programma rondom de geschiedenis van de slavenhandel. Het programma werd verzorgd door vier educatievrijwilligers en de toegevoegde verwerkingslessen door twee externe docenten. Voor zeven scholen (15 groepen met 364 leerlingen en 60 begeleiders) werden 16 gastlessen en 16 bezoeken verzorgd.

Het Zeeuws Archief zet onverminderd in op contacten met intermediairs.

Elk jaar verzorgt het Zeeuws Archief workshops voor PABO-studenten die erop gericht zijn het belang van omgevingsonderwijs onder de aandacht te brengen en het creatieve gebruik van archiefbronnen

te stimuleren. Tevens worden PABO-studenten begeleid bij hun scripties. In 2022 werden zes workshops *Kaarten als betrouwbare bron* voor in totaal 120 PABO-studenten verzorgd. Voor zes studenten van de Engelstalige HZ-opleiding *Global project and change management* werd in het kader van de lessen kwalitatief onderzoek een thematische archiefintroductie verzorgd. Het Zeeuws Archief verzorgde vier thematische archiefintroducties voor in totaal 75 UCR-studenten van de courses *Early Modern History, Zeeland and Tourism, Zeeland and the World, Representations of Africa and Africans in the Atlantic World*, waarna studenten aan de hand van een onderwerp onderzoek deden in de Zeeuwse archieven. Voor 15 UCR-studenten werd een rondleiding door de depots verzorgd met speciale aandacht voor de archieven van de Staten van Zeeland. Vanuit de Werkgroep Schotland-Veere werd voor 15 geschiedenisstudenten van de universiteit van Dundee een online les verzorgd over de handelsrelatie tussen Schotland en Veere/Zeeland en het belang van archieven voor historisch onderzoek. VO-leerlingen werden begeleid bij het maken van hun profielwerkstuk en er vonden overleggen plaats met leerkrachten en onderwijsaanbieders. Voor de School met de Bijbel te Sommeldijk en het Reynaert College te Hulst werden rondleidingen verzorgd door de tentoonstelling *Ooggetuigen van de slavenhandel*. Voor een archiefintroductie bracht de Vrije School te Middelburg een bezoek. Andere lessen werden verzorgd voor de leerlingen van de SSG Nehalennia (Middelburg), de OBS Tweemaster/Kameleon (Oost-Souburg) en de UCR/ZB Kids.

Cursussen en workshops

In het kader van deskundigheidsbevordering van gebruikers van archieven organiseerde het Zeeuws Archief in samenwerking met de Zeeuwse Volksuniversiteit acht cursussen, waarvan er één werd afgelast vanwege COVID-19-maatregelen en één vanwege te weinig belangstelling. De volgende cursussen vonden doorgang: *Wegwijs in Vlissingse archieven – Vlissingen in beeld tijdens de Tweede Wereldoorlog* (7 cursisten), *Digitaal zoeken naar voorouders* (9 cursisten), *Wonen in een monumentenpand in Middelburg* (15 cursisten), *Kijkje achter de schermen – Het restauratieatelier* (7 deelnemers), *Je huis op de kaart – Wegwijs in kadastrale archieven* (16 cursisten) en *Paleografie voor beginners* (9 cursisten).

Voor twee sociale instellingen werden workshops verzorgd. *Oogcafé* in het Dorpshuis Zoutelande: zintuiglijke presentatie over archieven en stadhuiscollecties voor 10 deelnemers. *Sociaal Café gemeente Kapelle* in buurthuis De Wemel te Wemeldinge: workshop *Wat staat daer?* voor 30 deelnemers. Een vergelijkbare workshop werd ook verzorgd tijdens het supportersprogramma van de Vlaams-Zeeuwse Paleografiewedstrijd in Het Utrechts Archief.

Voor 16 deelnemers werd in de online-serie *Good Practices* van het landelijke Kennisplatform Educatie en Presentatie een presentatie verzorgd over de workshop *Kaarten als betrouwbare bron – workshop voor PABO-studenten*.

Exposities

Tentoonstellingen in de middeleeuwse kelders

De tentoonstelling *Ooggetuigen van de slavenhandel* kwam in 2022 gereed. Een audiovisueel onderdeel dat voor 2022 was gepland, zal in 2023 worden uitgevoerd. In de tentoonstellingsruimte werden naast diverse rondleidingen voor personeelsleden en vrijwilligers nog zeven rondleidingen verzorgd voor 136 personen.

Exposities elders in het gebouw

In het kader van de Maand van de Geschiedenis en de Open Dag van het Zeeuws Archief was van 1 september 2021 tot en met 14 juni 2022 in het archiefcafé de foto-expositie *Kom over de brug! – Rondje Zierikzee-Middelburg over water* te bezichtigen. Via een filmpje blijft de expositie ook online te bekijken. De expositie is overgebracht naar de locatie Zierikzee om daar te worden getoond. Van 4 tot en met 22 juli 2022 was op de muur naast de tentoonstellingsruimte een expositie te zien van tekeningen van de Stadstekenklassen (leerlingen van de Archipelschool Het Talent en van CSW Van de Perre) van de Teeken Akademie in Middelburg.

Overige activiteiten

Het Zeeuws Archief is vertegenwoordigd in de kerngroep van het Kennisplatform Educatie en Prestentatie op de overheidswebsite KIA/Pleio. De seniormedewerker educatie van het Zeeuws Archief is duo-aanjager van het platform en medeorganisator van de activiteiten.

Het Zeeuws Archief is aangesloten bij de online paleografie oefentool voor het leren lezen van oud schrift *Wat staat daar?*. In 2022 werd een Zeeuwse paleopuzzel op het forum gepubliceerd en er werden twee nieuwe woord oefeningen geplaatst. De transcripties van huiswerkteksten van de cursus Paleografie voor beginners van het Zeeuws Archief zijn geplaatst en naar tevredenheid van de docent en de cursisten gebruikt tijdens de cursus.

Externe communicatie

Het Zeeuws Archief is in 2022 veelvuldig in beeld geweest via de media en er konden weer fysieke activiteiten georganiseerd worden. Deelname aan activiteiten van partners is in het jaar na Corona weer behoorlijk gegroeid. In alle uitingen is gelet op en spreiding van de inzet in het hele werkgebied. Schouwen-Duiveland en Zeeuws-Vlaanderen kwamen daardoor dit jaar meer aan bod. Juist door de nieuwe mogelijkheden van fysieke ontmoetingen was de structurele inzet van video minder nodig.

ZA in de media

Elk jaar wordt een overzicht bijgehouden van het Zeeuws Archief in de media.

[Zie overzicht ZA in de media 2022.](#)

Er was veel aandacht voor de beleidsthema's. Water is door de toekenning van de UNESCO-status Nederlands erfgoed voor de Delta Archieven veel in de belangstelling geweest. Ook met het thema slavenhandel en slavernij is het Zeeuws Archief veelvuldig in de media geweest, wegens het rijke en unieke archief van de MCC en de deelnemingen van de directeur in landelijke adviesgroepen, met de daaruit voorkomende aanvragen voor inhoudelijke toelichting op het onderwerp.

De herdenking van rampjaar 1572 heeft ook de nodige bijdragen van medewerkers van het Zeeuws Archief opgeleverd en natuurlijk de oplevering van het VeleHanden-project over bevolkingsregisters en de overbrenging van provinciale archieven.

De aandacht door middel van *free publicity* is dus groot, zowel door de actieve benadering van de pers door het Zeeuws Archief, als door vraag en initiatief van buiten. Dat zegt iets over de naamsbekendheid van het Zeeuws Archief, als expert op verschillende onderwerpen en als benaderbare instelling.

Samenwerkingsverbanden, deelname aan evenementen en presentaties van derden

De keuze voor al dan niet deelnemen aan samenwerkingsverbanden wordt gemaakt op basis van doel en inhoud van samenwerkingsverbanden. Nieuw dit jaar was bijvoorbeeld het Zeeuws Archief als concertlocatie voor het evenement PopMonument in samenwerking met Erfgoed Zeeland en podium De Spot. Ook was er de samenwerking met Jumbo voor een spaaractie met foto's uit de beeldbank om te komen tot de uitgifte van het spaaralbum. Meegewerkt is aan albums voor Middelburg, Vlissingen en Schouwen-Duiveland.

Symposia, lezingen, workshops en ontvangsten

In 2022 zijn er weer veel ontvangsten geweest op de beleidsthema's water (Delta Archieven) en slavenhandel. Voorbeelden zijn: de dialooggroep slavernijverleden, drie keer de Koperen Passer, lezing gehouden in het Oogcafé, presentatie voor het sociaal café in Kapelle, lezingen gehouden voor waterschap Scheldestromen over de waterschapsgeschiedenis, De Open Monumentendag was een succes met 221 bezoekers.

Rondleidingen

Er zijn geen rondleidingen meer door het Van de Perrehuis, behalve met Open Monumentendag. Rondleidingen door de expositieruimte en de depots hebben weer kunnen plaatsvinden. Er is veel aanvraag en er is regelmatig overleg over de mogelijkheden. Onderwijsinstellingen worden onder specifieke onderwijs gerelateerde voorwaarden ontvangen.

Open Dag

De Open Dag op de eerste zaterdag van november met als titel 'De reis van Leonora. Slavenhandel door de MCC' is gewoontegetrouw een succesvolle dag om mensen kennis te laten maken met de archieven en de depots te laten bezoeken. In de aanloop naar het herdenkingsjaar 2023 waarbij wordt stilgestaan bij de 150 (160)-jarige afschaffing van de slavernij in het Koninkrijk. De Vriendenlezing werd gehouden door Jean-Marc van Tol met als titel "Johan de Witt en de Zeeuwen".

Social media

Het Zeeuws Archief maakt gebruik van Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn en YouTube. De inzet wordt zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. De lijn met de website en digitale dienstverlening van het infocentrum is kort. De vormgeving is in 2022 geüniformeerd. Het bereik is gestegen, zelfs bij Twitter wat wereldwijd daalt:

Twitter: 4413 volgers (4358 volgers in 2021)

Facebook: 2500* volgers (2284 volgers in 2021) * Er wordt door facebook geen exact aantal aangegeven boven de 2500.

Instagram: 1359 volgers (1176 volgers in 2021)

LinkedIn 744 volgers (556 volgers in 2021)

YouTube 121 abonnees, 7.300 views (104 abonnees, 9.636 views in 2021)

Video en multimedia

Voor de eigen video's die op YouTube worden gepresenteerd is een eigen vormgeving ontwikkeld, zodat het Zeeuws Archief als afzender duidelijk zichtbaar is. Gerealiseerd: proefvideo Nieuw Openbaar en video 1572 in Veere met bereik.

Nieuwsbrieven

'n Zee van Tijd 7x uitgegeven. Bereik: aantal abonnees is 2763 (ongeveer gelijk gebleven).

Drukwerk, posters / flyers / folder

Drukwerk voor de Open Dag. Publieksjaarverslag. Nieuw zijn de vormgegeven uitnodigingen voor opleveringen/bijeenkomsten, die zowel gedrukt als digitaal verspreid kunnen worden.

Actualisering van de promotiekaarten nieuwsbrief.

Nieuw is een luxe magazine dat in de maak is en waarvoor een apart budget is vastgesteld. Een deel is voorbereid in 2022. Het zal in 2023 worden uitgegeven.

Voor de expositie Ooggetuigen van de slavenhandel zijn een poster en folder verschenen.

Publieksjaarverslag

Het publieksjaarverslag is voor het tweede jaar in nieuwe vorm verschenen en goed ontvangen. Een opzet met minder tekst, meer beeld en cijfers in infographics. Toegezonden aan partners op tijdschriftformaat en een digitale versie voor verzending per mail en online aangeboden.

Signing

2022 is het eerste jaar dat de 3 bordjes met QR-code buiten aan het pand aan het Hofplein in Middelburg hebben gehangen. Deze zijn goed ontvangen en veelvuldig gebruikt. Daarmee worden voorbijgangers bereikt met: het bedrijfsfilmje over het Zeeuws Archief, informatie over het Van de

Perrehuis en de uitleg over de tekst op de muur.

Stichting Vrienden van het Zeeuws Archief

In 2022 had de stichting 264 betalende donateurs (260 in 2021) en 21 bedrijfssponsors. Voor OOS International is dit het laatste jaar als hoofdsponsor.

De Vriendenlezing Johan de Witt en de Zeeuwen door Jean-Marc van Tol kon weer fysiek plaatsvinden in de Koorkerk. Er waren 165 aanwezigen.

Samenwerking Zeeuws e-Depot

De aanpak van de Zeeuwse samenwerking is opnieuw bekeken. Na een brainstormsessie met een brede groep medewerkers is een plan van aanpak opgesteld voor de komende jaren. Daaruit blijkt dat er meer personele inzet nodig is voor de uitvoering. In deze periode is geen e-Depot nieuwsbrief uitgebracht. Er zijn wel losse nieuwsberichten verschenen, zoals over de samenwerking met Preservica aan het eigen Zeeuws e-Depot. Collega's zijn op de hoogte gehouden van het aanbestedingsproces via API's. De communicatie met de partners is zowel op strategisch, tactisch als uitvoerend niveau direct gevoerd door de verantwoordelijke collega's. En een nieuwe overlegvorm is gevonden bij de jonge i-adviseurs.

Erfgoedsamenwerking

Het Zeeuws Archief is hét cultuur-historisch knooppunt van Zeeland. Die doelstelling wordt behaald door de samenwerking met vele partners en samenwerkingsverbanden.

ZCO

Het Zeeuws Archief neemt deel aan het ZCO, het Zeeuws Overleg Culturele Instellingen, waarin afstemming, informatie en overleg tussen de diverse culturele instellingen in Zeeland plaatsvindt. Vooral met de Zeeuwse Bibliotheek, het Zeeuws Museum, het Maritiem MuZeeum Vlissingen, Erfgoed Zeeland vindt intensieve samenwerking plaats.

Adviescollege Doorwerking Slavernijverleden

De directeur heeft geparticipeerd in het Adviescollege aan de minister van Binnenlandse Zaken over de doorwerking van het Slavernijverleden. Op 1 juli 2021 is daartoe het rapport verschenen Ketenen van het Verleden. Op 19 december 2022 heeft het kabinet zijn reactie op het rapport gegeven en heeft de minister president excuses aangeboden namens de regering.

DNB

De directeur heeft geparticipeerd in de Externe Klankbordgroep Slavernij (EKS) van DNB. De klankbordgroep heeft advies gegeven aan DNB omtrent de implicaties van de doorwerking van het slavernijverleden. Dat heeft geresulteerd in het aanbieden van excuses door de president van DNB op 1 juli 2022 tijdens de landelijke keti koti herdenking in Amsterdam.

Overleg Slavernijverleden Zeeland

Het Zeeuws Archief participeert in het Overleg Slavernijverleden Zeeland, om te komen tot het oprichten van het Zeeuws kenniscentrum over het slavernijverleden en de hedendaagse doorwerking daarvan.

Netwerk Slavernijverleden, Ninsee en kenniscentrum Slavernijverleden Anton de Kom

Het Zeeuws Archief is op verzoek van het Nationaal instituut Nederlands slavernijverleden en erfenis (Ninsee) toegetreden tot het landelijke Netwerk Slavernijverleden. Van daaruit werkt het Zeeuws Archief mee aan de Black Achievement Month en met de Stichting Slavernijmonumenten Zeeland, Keti Koti Zeeland en Stichting Tout Lui Faut. Met diverse partijen wordt samengewerkt om in

Zeeland het kenniscentrum Slavernijverleden Zeeland Anton de Kom op te richten. De beoogde oprichting is 1 juni 2023.

Zeeuwse Ankers

Erfgoed Zeeland beheert de erfgoedwebsite Zeeuwse Ankers. Voor de content maakt Erfgoed Zeeland gebruik de actuele content op de website van het Zeeuws Archief. Het Zeeuws Archief wordt door Erfgoed Zeeland betrokken bij beleid en redactie van de erfgoedwebsite.

Stichting Historisch Onderzoek Zeeland

Het Zeeuws Archief participeert in de Stichting Historisch Onderzoek Zeeland en vervult tevens de rol van secretariaat.

Het Zeeuws Archief heeft in het kader van de Stichting Historisch Onderzoek Zeeland meegewerkt aan de totstandkoming van een publicatie over Zierikzee, ter gelegenheid van het feit dat de stad 800 jaar stadsrechten heeft. En tevens aan de publicatie over schutterijen van dr. A. de Kraker. In 2022 werden twee nieuwe projecten gemeld. Die zijn nog in onderzoek.

Zeeuws Weerzien

De Stichting Zeeuws Weerzien brengt een krant uit die gericht is op ouderen. In de nieuwsberichten komen berichten aan de orde die zij vanuit vroegere tijden zullen herkennen. De redactie wordt gevormd door het Zeeuws Archief, de Zeeuwse Bibliotheek, Erfgoed Zeeland en diverse (oud-)journalisten en andere betrokkenen. De krant wordt vier maal per jaar, in een oplage van 50.000 exemplaren, verspreid over een groeiend aantal distributiepunten in heel Zeeland, waaronder het ZA. De nieuwe richting is dat gespreksgroepen de krant gaan bespreken. Waar mogelijk en indien van toegevoegde waarde, zal het Zeeuws Archief hiervan content opnemen.

Exposities gemeentehuis Veere

Samenwerking tussen het Centrum voor beeldende kunst, vormgeving en architectuur (CBK) Zeeland, de gemeente Veere en het Zeeuws Archief.

KZGW

Het Zeeuws Archief werkt samen met het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen en beheert de historisch topografische atlas Zelandia Illustrata.

Heemkundige kringen, musea en erfgoedinstellingen

Het Zeeuws Archief werkt samen met het Zeeuws Museum, de Zeeuwse Bibliotheek, Erfgoed Zeeland, het RIAS, en met diverse musea in Zeeland.

Ook met de diverse Zeeuws-Vlaamse heemkundige kringen, het Industrieel museum en het Warenhuis worden de contacten onderhouden.

Voor Schouwen-Duiveland wordt contact onderhouden met de kring Stad en Lande, het Stadhuismuseum Zierikzee, het Watersnoodmuseum en diverse andere musea en erfgoedinstellingen.

Diverse medewerkers van het Zeeuws Archief nemen (ook in hun eigen tijd) bestuurs- en redactielidmaatschappen van erfgoedinstellingen en erfgoedverenigingen in Zeeland voor hun rekening.

Onderwijs

Het Zeeuws Archief werkt samen met de UCR voor specifieke onderwijsprogramma's.

Contact met de HZ, University of applied sciences ligt met name op de digitale toegankelijkheid en de onderzoekstechnieken voor open data en linked open data

De blauwe lijn

Samenwerkingsverband om waterstaatsarchieven en waterbouwers onder de aandacht te brengen. Het Zeeuws Archief is lid en in het bestuur vertegenwoordigd.

Geheugen van Nederland (NDE)

Per thema wordt door Het geheugen van Nederland een online campagne opgezet met diverse artikelen. Daarvoor levert het Zeeuws Archief content aan die weer verwijst naar de website van het Zeeuws Archief.

Zeeuws Museum

In de expositie met werk van Neeltje Flipse-Roelse in het Zeeuws Museum wordt verwezen naar de collectie in de beeldbank van het Zeeuws Archief. En in het Zeeuws Archief wordt de link naar het Zeeuws Museum gelegd.

Geopark Schelde Delta

Aspiring Global Geopark Schelde Delta heeft als doel de UNESCO-status te verkrijgen voor het gebied de Vlaams-Nederlandse Schelde Delta, waar ook een deel Noord-Brabant bijhoort. Daartoe is een partnernetwerk opgericht.

Het Zeeuws Archief is aangesloten bij dit partnernetwerk en biedt de archieven aan voor onderzoek en uitingen van het Geopark. Het Zeeuws Archief was vertegenwoordigd bij de officiële presentatie van de indiening en faciliteert.

VNG-archieffcommissie

De directeur neemt deel aan de VNG-archieffcommissie.

Data-alliantie Zeeland

Bevorderen samenwerking met en kennis over data.

Kerngroep Ethisch Beraad

De directeur neemt deel aan het Ethisch Beraad Oorlogsarchieven, een commissie onder het NOB. Doel is om een handelingskader te formuleren hoe te handelen vanuit ethisch opzicht inzake openbaarheid van gevoelige oorlogsarchieven.

Uitwisseling kennis vakgenoten

Er is een collegiale uitwisseling met collega's in Zeeland, Oost- en West-Vlaanderen in het Vlaams-Zeeuws archivarissenoverleg.

Met partijen in Zeeuws-Vlaanderen werd regelmatig overlegd over de toegankelijkheid van archieven.

In het DOZA onderhouden de archiefdiensten in Zeeland contact. Het Zeeuws Archief levert de voorzitter.

Verdere samenwerking

Het Zeeuws Archief werkt samen met en verleent diensten aan het Genealogisch Centrum Zeeland, Werkgroep Cultuur Historie van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen (KZGW), de Werkgroep Industrieel Erfgoed, de Heemkundige Kring Walcheren, Omroep Zeeland, het Eddy Hillesum Onderzoekscentrum en de Walcherse Archeologische Dienst.

Huisvesting

- Genealogisch Centrum Zeeland, sinds 2014 opgenomen in de studiezaal van het Zeeuws Archief
- Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen
- Natuurkundig Gezelschap

- Walcherse Archeologische Dienst
- Godshuizen Middelburg
- Roosevelt Institute of American Studies (RIAS)
- Art in Print
- Teeken Akademie

Beleidsthema's

Thema: slavenhandel

Adviescollege en kennisplatform

In 2021 heeft de directeur deelgenomen aan het door minister Ollongren ingestelde Adviescollege Dialooggroep Slavernijverleden. Het adviescollege overhandigde 1 juli 2021 haar rapport aan de minister. Minister-president Mark Rutte heeft 19 december 2022, in aanwezigheid van leden van de dialooggroep, namens het kabinet excuses aangeboden.

De oprichting in Amsterdam van een museum over slavernij en de doorwerking ervan in het heden, alsmede de instelling van een landelijke kennisplatform, moet onder meer de kennisachterstand over het verleden verbeteren. Demissionair minister Van Engelshoven bracht 3 november 2021 een bezoek aan Middelburg en maakte daarbij kennis met archiefstukken uit het archief van de MCC. Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Hanke Bruins Slot, heeft 7 november 2022 een bezoek gebracht aan het Zeeuws Archief.

Kennisplatform Slavernijverleden Zeeland 'Anton de Kom'

Het kennisplatform Slavernijverleden Zeeland 'Anton de Kom' heeft in 2022 subsidie verworven voor de aanstelling van een kwartiermaker voor het Zeeuwse kennisplatform. Het Zeeuws Archief neemt deel aan dit kennisplatform.

Projectwebsite MCC

Het Zeeuws Archief beoogt bij te dragen met het archief van de MCC aan de bewustwording van het slavernij- en slavenhandelsverleden van Nederland via de publicatie van een nieuwe projectwebsite.

Ontvangsten

Het Zeeuws Archief heeft belangengroepen en wetenschappers uit binnen-en buitenland ontvangen en een presentatie met bezoek aan het depot gegeven. Een selectie:

- Jelmer Vos, Lecturer in Global History, School of Humanities, University of Glasgow, en Ashley Coutu van het Pitt Rivers Museum Oxford, hebben 31 maart 2022 hun projectvoorstel toegelicht voor een historisch-archeologisch onderzoek naar 18e-eeuwse ivoorhandel, waarvoor het MCC-archief een belangrijke bron is. Naast het academisch onderzoek beoogt het project een aantal 'knowledge exchange & impact'-activiteiten, waaronder een digitale tentoonstelling en educatieve materialen. De website van het Zeeuws Archief over de reis van de Eenigheid kan daarbij als voorbeeld dienen.
- Janel Bakker, Memphis Theological Seminary, een protestantse universiteit in de V.S, heeft 25 mei 2022 haar onderzoek toegelicht naar de verwerking van en de omgang met de koloniale erfenis, door protestanten in de V.S. en Europa, evenals de doorwerking van het slavernijverleden in het heden.
- Carrie Anderson en Marsely Kehoe, Hope College, Holland, Michigan, hebben 1 juni 2022 hun project toegelicht. Zij leiden het digitale kunsthistorisch project 'Visualizing Textile Circulation in the Dutch Global Market, 1602-1795', dat de ontwikkeling van een online open access database en datavisualisatie behelst. Naar aanleiding van het bezoek en de onderzoeksmogelijkheden in

het archief van de MCC hebben zij in oktober 2022 met ondersteuning van het Zeeuws Archief een subsidie aangevraagd voor uitbreiding van de database met gegevens uit het archief van de MCC.

- Kunstenaar en vormgever Christien Meindertsma en Suzanne Hendriks, researcher documentaires, hebben 15 juni 2022 een bezoek gebracht voor hun onderzoek naar kralen in archief MCC.
- Cefas van Rossem, taalwetenschapper, onderzoekt Zeeuws-Creools op de Deense Maagdeneilanden en heeft zijn onderzoek 28 juli 2022 toegelicht.
- Een delegatie uit Bonaire heeft 12 oktober 2022 een bezoek gebracht aan het Zeeuws Archief. Deze bestond uit Timoteo Silberie, plaatsvervangend unithoofd educatie en welzijn van OLB Directie Samenleving en Zorg, Jennifer Pocornie-Martis, politiek adviseur jeugd en cultuur en bureau gedeputeerde, Felix Thomas, Departement SKAL (sectie cultuur, kunst, literatuur).
- Een delegatie uit Suriname heeft 17 oktober 2022 een bezoek gebracht aan het Zeeuws Archief. Deze bestond uit: Rita Tjien Fooh, directeur Nationaal Archief Suriname, Santosh Singh, Stichting Suriname Museum, Pinas Marcel Hendrik, kunstenaar en oprichter Stichting Kibii (kunstpark en cultureel centrum), Rick Busscher van Dutch Culture, organisator van de reis.

Publieksbereik

Het Zeeuws Archief heeft in 2022 met het archief van de MCC en het onderwerp slavernijgeschiedenis het publiek op verschillende wijzen weten te bereiken. Een selectie:

- EenVandaag zond zaterdag 17 december 2022 op televisie, NPO1 en NPO2, een reportage uit over het Nederlandse slavernijverleden met een interview met Hannie Kool-Blokland, directeur van het Zeeuws Archief, in het depot van het Zeeuws Archief, met een selectie van archiefstukken uit het archief van de MCC.
- In het Zeeland Nazomer Festival was het theaterstuk Leonora te zien, dat deels is gebaseerd op het verhaal dat het Zeeuws Archief publiceerde op zijn website over de ontsnapping van een tot slaaf gemaakte vrouw uit Curaçao in de 18^e eeuw. Het stuk werd ook gespeeld in theater Bellevue in Amsterdam, onder andere op 1 juli tijdens Keti Koti. Het gaat om een 'work in progress'. Theatermaker Koen Verheijden gaat het stuk verder bewerken zodat het in 2023 op locatie, opnieuw in het Zeeland Nazomer Festival, zal worden opgevoerd. Het Zeeuws Archief heeft de theatermaker en andere betrokkenen uitleg gegeven aan de hand van een presentatie van de authentieke archiefstukken uit het archief van de Middelburgse Commercie Compagnie.
- NPO Radio1-programma 'Evenblij en Dijkstra ter plekke' maakte zondag 20 maart 2022 een live-uitzending vanuit Middelburg. De presentatoren interviewden de directeur van het Zeeuws Archief over het Zeeuwse slavernijverleden.
- De jaarlijkse Open Dag van het Zeeuws Archief was gewijd aan het thema slavernijverleden en droeg de titel 'De reis van Leonora' die verwijst naar de ontsnapping van een tot slaaf gemaakte vrouw uit Curaçao in de 18^e eeuw.

Thema: water

Delta Archieven Unesco-erfgoed

De Delta Archieven uit het Zeeuws Archief zijn 4 november 2022 opgenomen in het Nederlandse Memory of the World Register van Unesco, een nieuwe nationale erfgoedlijst. De Delta Archieven documenteren de Nederlandse strijd tegen het water na de watersnoodramp van 1953, en bevatten onder meer de uitvoering van de Deltawerken onder leiding van de Deltadienst.

Publieksbereik

De nominatie en inschrijving van de Delta Archieven tot Unesco-erfgoed heeft in de PZC twee uitgebreide achtergrondartikelen gekregen. De toekenning van de Unesco-status voor de Delta

Archieven heeft geleid tot de opnamen over de watersnoodramp voor een Instagram-post voor het Geheugen van Nederland.

Verder heeft het Zeeuws Archief de opnamen van de NTR voor de 4-delige serie 'Het water komt!' gefaciliteerd. De directeur werd geïnterviewd met archiefstukken, met de grote wandkaart met de Deltawerken in de punt van de studiezaal en op locatie op werkeiland Neeltje Jans. Het Zeeuws Archief was te zien in aflevering 4 van de serie, uitgezonden op vrijdag 27 januari 2023.

Wat heeft dit gekost?

Programma publieksbereik	Realisatie	2e wijziging	Realisatie
	2022	Begroting 2022	2021
Totale lasten	1.195.685	1.227.530	1.004.157
Totale baten	-12.169	-11.025	-15.000
Saldo	1.183.516	1.216.505	989.157
Specificatie programma publieksbereik			
	Realisatie	2e wijziging	Realisatie
	2022	Begroting 2022	2021
Salarislasten programma publieksbereik	900.558	889.680	1.004.157
Materiële lasten programma publieksbereik			
- infocentrum	186.315	181.254	136.577
- web uitingen	89.165	95.543	84.085
- educatie	4.105	4.250	1.709
- externe communicatie	15.542	56.803	12.463
	295.127	337.850	234.835
Baten programma publieksbereik			
- infocentrum	-9.551	-9.235	-14.398
- web uitingen	0	0	0
- educatie	-1.661	-1.500	-80
- externe communicatie	-956	-290	-522
	-12.169	-11.025	-15.000
Saldo	1.183.516	1.216.505	989.157

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

	Realisatie	2e wijziging Begroting	Realisatie
Algemene dekkingsmiddelen	2022	2022	2021
Bijdrage Nationaal Archief	-1.388.240	-1.336.951	-1.336.950
Bijdrage Nationaal Archief: huur, beheer en onderhoud	-1.855.163	-1.761.945	-1.761.945
Bijdrage DTR/2*€ 50.000+eenmalig € 100.000	-150.000	-150.000	-153.666
Bijdrage Middelburg	-520.015	-500.785	-500.785
Bijdrage Middelburg: e-Depot	-79.099	-79.099	-39.550
Bijdrage Veere	-149.831	-144.290	-144.290
Bijdrage Veere: e-Depot	-36.204	-36.204	-36.204
DVO Provincie Zeeland	-675.502	-675.502	-657.743
DVO Provincie Zeeland: e-Depot	-121.216	-121.216	-121.216
DVO Waterschap	-339.557	-339.557	-330.630
DVO Kapelle	-34.653	-34.653	-33.742
DVO Terneuzen	-394.362	-394.362	-383.994
DVO Terneuzen: e-Depot	-103.926	-103.926	-77.945
DVO Vlissingen	-257.123	-257.123	-250.363
DVO Schouwen-Duiveland	-449.338	-449.338	-437.525
DVO Schouwen-Duiveland: e-Depot	-64.020	-64.020	-64020
DVO Tholen: e-Depot	-48.308	-48.308	-48308
Overige algemene dekkingsmiddelen	-295.960	-304.849	-121.625
Incidentele baten	-92.682	0	0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-7.055.199	-6.802.128	-6.500.500

Verhuur depot- en kantoorruimte. In 2022 is depotruimte verhuurd aan:

- Gemeente Middelburg (287 meter bestanden die nog niet in aanmerking komen voor archiefwettelijke overbrenging, inclusief 14 meter inzake de WMO en 45 meter Dienst Stadsbeheer)
- Gemeente Veere (70 meter bestanden die nog niet in aanmerking komen voor archiefwettelijke overbrenging)
- Vereniging Zeeuwse Gemeenten (21 meter)
- Stichting de Zeeuwse Ombudsman (7 meter)
- Veiligheidsregio (26 meter)
- Suikerunie (2 meter koude berging)
- Justid (10 meter koude berging)

In 2022 is kantoorruimte verhuurd aan:

- Roosevelt Institute for American Studies
- Walcherse Archeologische Dienst
- Art in Print

Overzicht overhead

	Realisatie 2022	2e wijziging Begroting 2022	Realisatie 2021
Overhead			
Salarislasten overhead	817.096	823.207	797.424
Overige personeelslasten	128.345	122.205	144.417
Huur Rijksgebouwendienst	380.347	380.347	379.533
Huisvestingslasten	235.816	251.856	260.997
Huisvestingslasten beheer en onderhoud	1.331.572	1.236.515	1.263.704
Organisatielasten	294.951	311.159	247.205
Afschrijvingslasten	69.341	70.795	60.618
Rentelasten	13.810	13.810	17.271
Incidentele lasten	0	0	0
Totaal overhead	3.271.278	3.209.894	3.171.170

Overzicht vennootschapsbelasting

	Realisatie 2022	2e wijziging Begroting 2022	Realisatie 2021
Vennootschapsbelasting			
vennootschapsbelasting	5.707	1.000	5.707
Totaal vennootschapsbelasting	5.707	1.000	5.707

Overzicht onvoorzien

	Realisatie 2022	2e wijziging Begroting 2022	Realisatie 2021
Onvoorzien	0	10.000	0

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onder weerstandsvermogen wordt in deze jaarverantwoording het volgende verstaan:

- Weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover het Zeeuws Archief kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn.

Weerstandscapaciteit

Algemene reserve

Het Zeeuws Archief beschikt over een algemene reserve die wordt aangehouden als bufferfunctie voor de exploitatiekosten. Een afwijking in de realisatie wordt in eerste instantie niet verrekend met de partners, maar komt ten gunste of ten laste van de algemene reserve. De algemene reserve mag maximaal 10% van de gezamenlijke bijdragen bedragen.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve personeel wordt aangehouden ten behoeve van personeelskosten vanwege langdurig zieken, eventuele wachtgeldverplichtingen, organisatieveranderingen/reorganisaties, extra opleidingskosten, vervanging tijdens ouderschapsverlof e.d.

Jaarlijks ontvangt het Zeeuws Archief in de lumpsum van OCW een bedrag dat besteed dient te worden aan behoud. Het bedrag dat jaarlijks niet wordt besteed, wordt aan de bestemmingsreserve behoud toegevoegd.

De bestemmingsreserve programma's wordt aangehouden om werkzaamheden die in een bepaald jaar niet zijn uitgevoerd, in een later stadium uit te laten voeren.

De bestemmingsreserve digitalisering wordt aangehouden om digitaliseringsprojecten uit te kunnen voeren.

De bestemmingsreserve bedrijfsvoering betreft een reserve ten behoeve van de algehele bedrijfsvoering van het Zeeuws Archief vanwege zaken die samenhangen met het gebouw, meubilair, tuin, ICT e.d.

Egalisatiereserve

Er kunnen verschillen optreden tussen het vastgestelde indexeringspercentage en het percentage waarmee het prijspeil van de totale lasten van het Zeeuws Archief stijgt. Indien het vastgestelde percentage hoger is dan de reële prijsstijgingen, wordt het meerdere niet teruggevorderd van het Zeeuws Archief. Evenmin wordt in geval van een indexeringspercentage dat lager is dan de reële prijsstijgingen nadere compensatie verleend. Om verschillen meerjarig te kunnen opvangen, heeft het Zeeuws Archief een egalisatiereserve gevormd.

Risico's

Sinds 1 januari 2019 is het Zeeuws Archief zelf verantwoordelijk voor het beheer, onderhoud en instandhouding van het pand in plaats van het Rijksvastgoedbedrijf. Het Zeeuws Archief ontvangt hiervoor een bijdrage van OCW voor het beheer en onderhoud. In 2021 heeft OCW een evaluatie uitgevoerd en de intentie uitgesproken bovenstaande regeling te continueren, uitgangspunt is dat deze per 1 januari 2024 in werking treedt. Voorwaarde hiervoor is dat aan het Zeeuws Archief

voldoende middelen ter beschikking worden gesteld om het beheer en onderhoud en de instandhouding te kunnen financieren. OCW zal hierover in 2023 een besluit nemen.

De minister van OCW heeft in 2018 een stelselherziening van de RHC's aangekondigd. In 2020 is gecommuniceerd dat de minister per 1 januari 2024 uittreedt uit de gemeenschappelijke regeling. Inmiddels is dat uitgesteld naar 1 januari 2025. Het beheer van de analoge archieven wordt gedelegeerd aan de RHC's door een delegatiebepaling in de nieuwe Archiefwet. Die treedt naar verwachting in werking op 1 juli 2024.

Kengetallen

De kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting, jaarrekening en de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Deze kengetallen hebben geen functie als normeringsinstrument maar zijn bedoeld om de financiële positie van het Zeeuws Archief inzichtelijker te maken.

In onderstaande tabel zijn voor het Zeeuws Archief drie van de vijf verplichte kengetallen opgenomen. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing.

Jaarverslag 2022	Verloop van de kengetallen		
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Kengetallen			
netto schuldquote	-23,01%	-16,99%	-25,92%
solvabiliteitsratio	33,45%	32,08%	35,79%
structurele exploitatieruimte	0,29%	-2,38%	1,95%

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente / aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. Als de netto schuld groter is dan 130% van de inkomsten, is er sprake van een erg hoge schuld. Een netto schuld die minimaal 100% van de inkomsten is, wordt als hoog gezien. De netto schuldquote van het Zeeuws Archief is -25,16%, dus negatief. Dat wil zeggen dat er een overschot aan middelen is. De netto schuldquote is zo goed als gelijk aan de voorgaande jaren.

Het Zeeuws Archief heeft één geldlening die per 1 juli 2025 volledig is afgelost. De lopende uitgaven, inclusief rente en aflossing van de lening, worden gefinancierd met lopende inkomsten en bijdragen van het Rijk, de gemeente Middelburg, de gemeente Veere en overige bijdragen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het Zeeuws Archief aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen (de reserves en het resultaat van het Zeeuws Archief) gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (het eigen en het vreemde vermogen). Hoe hoger de solvabiliteitsratio hoe groter het deel van de activa dat is gefinancierd met eigen middelen en hoe groter de financiële weerbaarheid van het Zeeuws Archief is. Een solvabiliteitsratio van 25% - 40% wordt als gezond gezien. Ten opzichte van voorgaande periodes is de ratio nagenoeg gelijk gebleven.

De structurele exploitatieruimte geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. De ruimte

wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. Voorbeelden van structurele baten zijn de bijdragen van de GR-partners en de inkomsten van de dienstverleningsovereenkomsten. Bij structurele lasten gaat het om de lasten die worden gemaakt voor het uitvoeren van structureel beleid en overhead. Een positief kengetal betekent dat sprake is van een positief saldo tussen de structurele baten/lasten inclusief de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Het Zeeuws Archief is gehuisvest aan het Hofplein te Middelburg in een monumentaal pand met een moderne vleugel. Het pand wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) en sinds 1 januari 2019 is het Zeeuws Archief verantwoordelijk voor onderhoud, beheer en instandhouding van het pand in plaats van het RVB. Hiertoe is eind 2018 een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met het RVB.

Van OCW heeft het Zeeuws Archief in 2022 een bijdrage van € 1.855.163,- ontvangen ten behoeve van huur, beheer, onderhoud en instandhouding. Daarnaast heeft het Zeeuws Archief in 2019 een eenmalig bedrag ontvangen voor achterstallig onderhoud waarvan in 2022 geen gebruik is gemaakt. De huurovereenkomst met het RVB had een looptijd van drie jaar en is in 2022 stilzwijgend verlengd. Een evaluatie door OCW heeft in 2021 plaatsgevonden en heeft ook in 2022 geleid tot een voortzetting van de overeenkomst. Definitieve stappen naar aanleiding van de evaluatie dient OCW nog te zetten.

Voor het preventief en correctief onderhoud is in mei 2019 voor drie jaar via een Europese aanbesteding een contract afgesloten met Kuijpers. Zolang Kuijpers de afgesproken KPI's behaalt, wordt dit bedrijf ook ingeschakeld voor projecten onder € 25.000,-. Bij grotere projecten worden meerdere offertes aangevraagd. Omdat naar aanleiding van de evaluatie nog niet definitief en formeel duidelijk is hoe OCW verder wil met de huisvesting is het contract met Kuijpers in ieder geval verlengd tot 1 januari 2024.

Naast het preventief onderhoud en het algemeen beheer van het vastgoed en het verhelpen van storingen is in 2022 een aantal projecten uitgevoerd en in gang gezet. Hierbij is ook veel gekeken naar duurzame maatregelen. Zo is in de depots de TL-verlichting vervangen door Led TL-verlichting en zijn in de studiezaal, archiefcafé en receptieruimte de gasontladende lampen vervangen door Led armaturen. Ook zijn de grondspots bij de ingang van het Zeeuws Archief vervangen. Verder is de naverwarming in de luchtbehandelingskast van de nieuwbouw opgeleverd en is het lekkende expansievat op de techniekzolder van de Lussanetvleugel vervangen. Daarnaast zijn de koelleidingen in de kelder van de Lussanetvleugel geïsoleerd en is de lift in het oudbouw-gedeelte volledig gereviseerd. De automatische deuren bij de depots zijn goed nagekeken en hersteld. Op de onderrand van het dak van de nieuwbouvvleugel is antilimbeveiliging aangebracht om te voorkomen dat er op het dak met de zonnepanelen geklommen kan worden.

Een groot project was het creëren van een afgescheiden overlegruimte in de punt van de studiezaal. In het archiefcafé is de glazen pui transparanter gemaakt en zijn zonweringen geplaatst. Ook is bestaande zonwering gereviseerd. De domineeswoning is aangepakt om ook hier een aantrekkelijke overlegruimte van te maken. Op diverse kamers zijn vloerkleden en geluiddempende wandpanelen geplaatst om het werken aldaar prettiger te maken voor de medewerkers.

In 2022 is aan een gespecialiseerd extern bedrijf opdracht gegeven om te onderzoeken of en hoe het Van de Perrehuis geïsoleerd kan worden. Het Van de Perrehuis is een rijksmonument waar veel afwijkende regelgeving voor geldt. Het onderzoek zal resulteren in een rapportage waarin diverse oplossingen worden beschreven, inclusief de bijbehorende investeringen en het rendement dat van de investering verwacht mag worden.

In 2022 is ook aan een gespecialiseerd extern bedrijf opdracht gegeven om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het Zeeuws Archief om in de toekomst over te stappen naar een andere vorm van energiewinning/opwekking. Het onderzoek verloopt in overleg met het onderzoek naar de isolerende mogelijkheden van het Van de Perrehuis omdat beide onderzoeken invloed hebben op elkaar. Het onderzoek zal resulteren in een rapportage waarin diverse installatieoplossingen worden

beschreven, inclusief de bijbehorende investeringen en het rendement dat van de investering verwacht mag worden.

De inventaris van de depots, de kantoren, het infocentrum, de expositieruimte en het restauratieatelier is eigendom van het Zeeuws Archief. Dit geldt ook voor de ICT-apparatuur.

In 2022 zijn op het gebied van automatisering laptops, desktops en dockingstations aangeschaft. Ook is de storage uitgebreid. Verder zijn de tafels en stoelen op het terras vervangen door nieuwe. Audiovisuele middelen zijn aangeschaft voor diverse overleg ruimten om hybride te kunnen overleggen en presenteren. Voor de locatie Zierikzee zijn twee nieuwe bureaus aangeschaft. Daarnaast is aan het eind van het jaar in het archiefcafé de koffieautomaat vervangen. Ook heeft de tweede deelbetaling voor de nieuwe MCC website plaatsgevonden.

Deze investeringen worden geactiveerd en lineair afgeschreven. Er wordt pas afgeschreven als de investering volledig is afgerond.

Paragraaf Verbonden partijen

Het Zeeuws Archief is als gemeenschappelijke regeling een verbonden partij voor:

- het ministerie van OCW
- de gemeente Middelburg
- de gemeente Veere

Verder heeft het Zeeuws Archief dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) afgesloten met:

- de provincie Zeeland
- het waterschap Scheldestromen
- de gemeente Terneuzen
- de gemeente Vlissingen
- de gemeente Schouwen Duiveland
- de gemeente Kapelle
- de gemeente Tholen

Het Zeeuws Archief is lid van organisaties, zoals de landelijke vakorganisatie KVAN/BRAIN, Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties

Paragraaf financiering

Wettelijk kader

De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) heeft als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financieringswijze met als doel het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van renterisico's. Het beheersen van risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het uitzetten van gelden en afsluiten van leningen met een prudent karakter. Daarnaast zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht tot het hebben van een treasurystatuut. Het statuut heeft onder andere als oogmerk de kwaliteit van de uitvoering van de treasuryfunctie te verhogen alsmede de transparantie van het besluitvormingsproces te verbeteren. Dit statuut is in 2016 vastgesteld en zal in 2023 worden geactualiseerd.

Kasstromen

De bevoorschotting vanuit het Rijk heeft in 2022 per kwartaal plaatsgevonden en vanuit de gemeenten per maand. De salariskosten zijn door de gemeente Middelburg maandelijks halverwege de volgende maand in rekening gebracht en door het Zeeuws Archief binnen twee weken aan de gemeente Middelburg betaald. De huurkosten zijn door RVB per kwartaal in rekening gebracht en door het Zeeuws Archief betaald.

Kasgeldlimiet

Onder kasgeldlimiet wordt de ruimte verstaan die overheidsorganisaties hebben om zaken met kort geld (rentetypische looptijd korter dan 1 jaar) te financieren. Deze is bij ministeriële regeling bepaald als percentage van de totale lasten. Voor openbare lichamen is dit percentage bepaald op minimaal 8,2%. Doel van deze limiet is het beperken van de vlottende schuld. Concreet betekent dit voor het Zeeuws Archief dat wanneer de vlottende schuld een stand van € 550.588 (8,2% van € 6.714.493 o.b.v. de begroting 2022) overschrijdt, er geconsolideerd (dat is financieringsmiddelen omzetten van korte naar lange termijn) moet worden. Opgemerkt wordt daarbij nog dat er een minimum geldt van € 300.000. Het Zeeuws Archief voldoet aan deze norm, omdat er een financieringsoverschot is. Daarnaast heeft het Zeeuws Archief geen kortlopende leningen.

Renterisico

Het renterisico op de vaste schuld is de mate waarin het saldo van rentelasten en rentebaten verandert door wijzigingen in het percentage op leningen en uitzettingen met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van 1 jaar of langer. Het renterisico is afhankelijk van of de geldverstrekker de rente kan wijzigen op basis van de leningsvoorwaarden (renteherziening) en of we bij afloop van de lening een nieuwe lening aan moeten gaan waardoor we een andere rente krijgen (herfinanciering).

De renterisiconorm 2022 is voor het Zeeuws Archief 20% van het begrotingstotaal per 1 januari, dus 20% van € 6.714,493,- = € 1.342.899,-. Het Zeeuws Archief zit hier ruim onder met de lening waar 31 december nog € 258.988,- van over was.

Leningen

Per 1 juli 2000 is een annuïteitenlening afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten die per 1 juli 2025 afloopt:

- * 25-jarige lening met een rentepercentage van 6,02% en een jaarlijks contractueel te betalen bedrag van 74.775,89 Euro.

Financiering van de investeringsuitgaven

In 2022 is geïnvesteerd in ICT-middelen, audiovisuele middelen, meubilair en een koffieautomaat. Het Zeeuws Archief beschikte in 2022 over voldoende liquide middelen en hoefde voor deze investeringsuitgaven geen lening aan te gaan.

Uitzettingen

Vanaf december 2013 zijn decentrale overheden en gemeenschappelijke regelingen verplicht om bij het Rijk te gaan schatkistbankieren op grond van de wet verplicht schatkistbankieren van 4 juli 2013 (ingangsdatum 14 december 2013). Dat heeft gevolgen voor de uitzettingen van het Zeeuws Archief. Tot 1 juli 2021 dienen (tijdelijke) extra middelen boven een bedrag van € 250.000,- (gerekend op kwartaalbasis) bij de schatkist te worden ondergebracht. Vanaf 1 juli 2021 gaat het om een bedrag van € 1.000.000,-. De eerste twee kwartalen ontving het Zeeuws Archief geen rente over de bedragen die bij de schatkist stonden. Vanaf het derde kwartaal ontvangt het Zeeuws Archief wel enige rente.

Paragraaf bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Personeel

Per 31 december 2022 werkten in totaal 63 personen bij het Zeeuws Archief met een vast of tijdelijk dienstverband. Deze vervulden op dat moment 49,83 fte. Dit betreft 46,38 fte met een vast dienstverband en 3,44 fte met een tijdelijk dienstverband, waarvan 2,0 fte met kans op een vast dienstverband. De totale salarislasten voor vast en tijdelijk personeel bedroegen in 2022 € 3.678.005,-. Daarnaast is voor een bedrag van € 181.496,- aan uitzendkrachten/gedetacheerden ingehuurd voor depotwerkzaamheden locatie Zierikzee, behoudswerkzaamheden, scanwerkzaamheden en coördinatie publieksbereik.

De salarisadministratie is uitbesteed aan de gemeente Middelburg. Jaarlijks brengt de gemeente Middelburg hiervoor door middel van een factuur kosten in rekening. Verder wordt voor de uitkering van een bovenwettelijke uitkering gebruik gemaakt van de diensten van VismaRaet. Daarnaast maakt het Zeeuws Archief gebruik van MKbasics in verband met ziekteverzuim-aangelegenheden maar ook voor werkplekonderzoeken en overige arbo-aangelegenheden.

Het ziekteverzuimpercentage onder de medewerkers met een vast en tijdelijk dienstverband bij het Zeeuws Archief bedroeg in 2022 2,75% gecorrigeerd voor langdurig zieken (inclusief langdurig zieken is het percentage 5,81%). De ziekmeldingsfrequentie bedroeg in 2022 1,43.

Vrijwilligers

In 2022 verrichtten vrijwilligers zowel in het archief (locaties Middelburg en Zierikzee) als op afstand de volgende werkzaamheden: (nader) toegankelijk maken van archieven en collecties (waaronder de gemeentelijke kunstverzamelingen), vertalen in het Engels, scannen archiefstukken, transcriberen oude handschriften, genealogische informatie toegankelijk maken en inlichtingen verstrekken, educatie-activiteiten, beantwoorden reacties Zeeuwen Gezocht, scannen en beschrijven beeldmateriaal en onderhoud scheepsmodellen. De vrijwilligers werden begeleid door medewerkers van het Zeeuws Archief.

Interne communicatie

Het team Interne Communicatie heeft bijgedragen aan een goede onderlinge informatie-uitwisseling, samenwerking en kennisdeling.

- Er is initiatief genomen om interne gespreksgroepen te organiseren naar aanleiding van de vele aandacht voor de slavenhandel en onze rol als Zeeuws Archief bij de discussie daarover.
- Algemene Personeels-Informatiebijeenkomsten (API) hebben 6 keer plaatsgevonden.
- Agenda, hoofdpunten en notulen van de MT-vergaderingen werden gepubliceerd op intranet. In 2022 ook de notulen van het MT-Groot;
- De SharePoint Werkplek wordt gebruikt om medewerkers op de hoogte te houden via mededelingen;
- Werken in teamverband en in project-/werkgroepen bevorderde de samenwerking en kennisdeling. De samenstelling van de teams is in 2022 aangepast;
- Voor de tweede maal is een Zomerkrant (geprint A4) gemaakt en verspreid onder medewerkers.
- Er is een personeelsuitje georganiseerd bij de Oesterdam met een actief programma.
- De jaarlijkse BBQ voor medewerkers in september kon weer doorgang vinden.
- De eindejaarsbijeenkomst voor medewerkers en vrijwilligers is door omstandigheden uitgesteld en een nieuwsjaarsbijeenkomst geworden.
- De vrijwilligers hebben een aparte bijeenkomst gehad in juni en ontvingen een kaart op de Vrijwilligersdag 7 december.

Medezeggenschap

In 2022 heeft de directeur regelmatig overlegd met de ondernemingsraad van het Zeeuws Archief.

Bestuurlijke organisatie

Het dagelijks bestuur bestaat uit de heer A.J. Koppejan, voorzitter en rijksbestuurder, de heer J.J. Aalberts, in mei opgevolgd door E. Smit, wethouder Middelburg en de heer R.J. van der Zwaag, burgemeester Veere. Zij maken ook deel uit van het algemeen bestuur, dat verder bestaat uit de heer F.W. Weisglas, rijksbestuurder, mevrouw M.M.D. Vermue-Vermue, rijksbestuurder en de heer Chr. Dekker, in mei opgevolgd door de heer R.A.J. Schonis, wethouder Middelburg

Huisvesting

Zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Begrotingsrechtmatigheid

Uit de programmarekening blijken de gerealiseerde lasten ten opzichte van de begroting na wijzigingen bij geen van de drie programma's te zijn overschreden. Bij het overzicht van overhead zijn de lasten ten opzichte van de begroting na wijziging overschreden. Dit komt doordat de personeelslasten hoger zijn dan begroot en doordat de dotatie aan de voorziening huisvesting voor beheer en onderhoud hoger is dan begroot. Zoals uit de nadere toelichting van het overzicht van baten en lasten uit de jaarrekening blijkt, wordt de overschrijding bij de personeelslasten veroorzaakt doordat alsnog een opleiding is gevolgd die in eerste instantie niet door zou gaan, vanwege hogere reiskosten woon-werkverkeer en vanwege hogere overige personeelskosten.

De overschrijding van de huisvestingskosten voor beheer en onderhoud worden veroorzaakt doordat vanwege de indexering van de bijdrage een hoger bedrag wordt gedoteerd aan de voorziening beheer en onderhoud. De overschrijding past binnen het door het bestuur uitgezette beleid. Het was niet mogelijk deze overschrijdingen eerder te signaleren. Met het vaststellen van de jaarrekening zal het bestuur de desbetreffende overschrijdingen alsnog autoriseren.

Jaarrekening 2022

BALANS PER 31 DECEMBER 2022
(voor bestemming van het resultaat)

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
ACTIVA		
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa	450.288	543.494
<u>Vlottende activa</u>		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	357.272	155.642
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	5.322.972	5.492.826
Overige vorderingen	5.805	5.850
	5.686.048	5.654.318
Liquide middelen	114.864	29.434
Overlopende activa	342.649	121.602
TOTAAL ACTIVA	<u>6.593.849</u>	<u>6.348.847</u>
PASSIVA		
<u>Vaste passiva</u>		
<i>Eigen Vermogen</i>		
Algemene reserve	181.328	181.328
Bestemmingsreserve personeel	335.905	239.905
Bestemmingsreserve programma's	716.798	716.798
Bestemmingsreserve behoud	209.665	209.665
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering	341.998	341.998
Bestemmingsreserve digitalisering	235.236	215.644
Egalisatiereserve	198.495	198.495
Onverdeeld resultaat	140.665	19.593
	2.360.090	2.123.426
Voorzieningen	2.373.373	1.801.587
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		
25-jarige annuïteitenlening	199.803	258.988
	199.803	258.988
Totaal vaste passiva	4.933.265	4.183.999
<u>Vlottende passiva</u>		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Overige schulden	754.556	739.236
	754.556	739.236

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
<i>Overlopende passiva</i>		
Nog te betalen bedragen	184.682	383.973
De van het Rijk ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel.	336.881	336.881
Overige vooruitontvangen bedragen	<u>384.994</u>	<u>704.758</u>
	906.558	1.425.613
TOTAAL PASSIVA	<u><u>6.593.849</u></u>	<u><u>6.348.847</u></u>

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING 2022

	Realisatie 2022	2e wijziging begroting 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€
BATEN EN LASTEN				
<i>Programma beheer</i>				
Totale lasten	783.528	854.518	840.914	670.856
Totale baten	-60.877	-59.675	-58.689	-58.432
Saldo	722.651	794.843	782.225	612.423
<i>Programma informatie en kennis</i>				
Totale lasten	1.967.259	2.056.903	1.748.130	1.995.385
Totale baten	-331.877	-315.977	-121.527	-292.936
Saldo	1.635.382	1.740.926	1.626.603	1.702.449
<i>Programma publieksbereik</i>				
Totale lasten	1.195.685	1.227.530	991.617	1.004.157
Totale baten	-12.169	-11.025	-5.000	-15.000
Saldo	1.183.516	1.216.505	986.617	989.157
<i>Saldo uitvoering programma's</i>				
Totale lasten	3.946.472	4.138.951	3.580.661	3.670.398
Totale baten	-404.923	-386.677	-185.216	-366.368
Saldo	3.541.549	3.752.274	3.395.445	3.304.030
<i>Overzicht algemene dekkingsmiddelen</i>				
Bijdrage Nationaal Archief	-1.388.240	-1.336.951	-1.305.759	-1.336.950
Bijdrage Nationaal Archief: huur, beheer en onderhoud	-1.855.163	-1.761.945	-1.727.023	-1.761.945
Bijdrage DTR/2*€ 50.000+eenmalig € 100.000	-150.000	-150.000	0	-153.666
Bijdrage Middelburg	-520.015	-500.785	-489.383	-500.785
Bijdrage Middelburg: e-Depot	-79.099	-79.099	0	-39.550
Bijdrage Veere	-149.831	-144.290	-141.005	-144.290
Bijdrage Veere: e-Depot	-36.204	-36.204	-36.204	-36.204
DVO Provincie Zeeland	-675.502	-675.502	-666.293	-657.743
DVO Provincie Zeeland: e-Depot	-121.216	-121.216	-121.216	-121.216
DVO Waterschap	-339.557	-339.557	-334.929	-330.630
DVO Kapelle	-34.653	-34.653	-34.180	-33.742
DVO Terneuzen	-394.362	-394.362	-388.986	-383.994
DVO Terneuzen: e-Depot	-103.926	-103.926	-103.926	-77.945
DVO Vlissingen	-257.123	-257.123	-253.618	-250.363
DVO Schouwen-Duiveland	-449.338	-449.338	-443.212	-437.525
DVO Schouwen-Duiveland: e-Depot	-64.020	-64.020	-64.020	-64.020
DVO Tholen: e-Depot	-48.308	-48.308	-48.308	-48.308
Overige algemene dekkingsmiddelen	-295.960	-304.849	-217.549	-121.625
Incidentele baten	-92.682	0	0	0
	-7.055.199	-6.802.128	-6.375.611	-6.500.500

	Realisatie 2022	2e wijziging begroting 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€
<i>Overzicht overhead</i>				
Salarislasten overhead	817.096	823.207	774.540	797.424
Overige personeelslasten	128.345	122.205	147.381	144.417
Huur Rijksgebouwendienst	380.347	380.347	380.000	379.533
Huisvestingslasten	235.816	251.856	251.500	260.997
Huisvestingslasten beheer en onderhoud	1.331.572	1.236.515	1.217.328	1.263.704
Organisatielasten	294.951	311.159	260.740	247.205
Afschrijvingslasten	69.341	70.795	58.533	60.618
Rentelasten	13.810	13.810	13.810	17.271
Incidentele lasten	0	0	0	0
	<u>3.271.278</u>	<u>3.209.894</u>	<u>3.103.832</u>	<u>3.171.170</u>
<i>Vennootschapsbelasting</i>	5.707	1.000	15.000	5.707
<i>Onvoorzien</i>	0	10.000	15.000	0
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN	236.665	-171.040	-153.666	19.593
<i>Toevoegingen aan reserves</i>				
Algemene reserve	0	0	0	0
Bestemmingsreserve personeel	96.000	96.000	0	0
Bestemmingsreserve programma's	0	0	0	0
Bestemmingsreserve behoud	0	0	0	0
Bestemmingsreserve digitalisering	0	0	0	0
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering	0	0	0	0
Egalisatiereserve	0	0	0	0
	<u>96.000</u>	<u>96.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<i>Onttrekkingen aan reserves</i>				
Algemene reserve	0	0	0	0
Bestemmingsreserve personeel	0	0	0	0
Bestemmingsreserve programma's	0	0	-153.666	0
Bestemmingsreserve behoud	0	-72.040	0	0
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering	0	-50.000	0	0
Egalisatiereserve	0	0	0	0
Bestemmingsreserve digitalisering	0	-145.000	0	0
	<u>0</u>	<u>-267.040</u>	<u>-153.666</u>	<u>0</u>
RESULTAAT	140.665	0	0	19.593

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

Het openbaar lichaam Het Zeeuws Archief heeft, conform artikel 2 lid 2 van de regeling Het Zeeuws Archief ten doel de belangen van de minister en de gemeenten Middelburg en Veere bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Zeeland en in de gemeentelijke archiefbewaarplaatsen van Middelburg en Veere in gezamenlijkheid te behartigen.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is voor wat betreft de waardering van de activa en passiva opgemaakt op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

De waardering en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met per categorie vastgestelde lineaire afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen een nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Bestemmingsreserves

Personeel

Dit betreft een reserve ten behoeve van personeelskosten vanwege vervanging langdurig zieken, eventuele wachtgeldverplichtingen, organisatieverandering/reorganisaties, opleidingskosten, vervanging tijdens ouderschapsverlof, verlofsparen e.d.

Behoud

Jaarlijks ontvangt het Zeeuws Archief in de lumpsum een bedrag dat besteed dient te worden aan behoud. Het bedrag dat jaarlijks niet besteed wordt, wordt aan deze bestemming toegevoegd.

Bedrijfsvoering

Dit betreft een reserve ten behoeve van de algehele bedrijfsvoering van het Zeeuws Archief.

Programma's

Dit betreft een reserve ten behoeve van de diverse programma's voor werkzaamheden die in een bepaald jaar niet zijn uitgevoerd, in een later stadium uit te laten voeren.

Digitalisering

De bestemmingsreserve digitalisering wordt aangehouden om digitaliseringsprojecten uit te kunnen voeren.

Egalisatiereserve

Dit betreft een fonds om schommelingen tussen het vastgestelde indexeringspercentage en het percentage waarmee het prijspeil van totale lasten van het Zeeuws Archief stijgt te kunnen opvangen.

Voorziening beheer en onderhoud gebouw

De voorziening beheer en onderhoud gebouw wordt op basis van het MOIP gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

De lasten en baten worden toegerekend aan het boekjaar, ongeacht of zij tot uitgaven en ontvangsten in het boekjaar hebben geleid. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong hebben voor het einde van het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van opmaken van de jaarrekening.

Baten

Onder baten worden verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en diensten, onder aftrek van kortingen en dergelijke. Tevens worden hieronder verstaan de over het verslagjaar verstrekte bijdragen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de gemeente Middelburg en de gemeente Veere.

Bijzondere baten en lasten

Bijzondere baten en lasten vloeien voort uit handelingen en gebeurtenissen die zich onderscheiden van de normale bedrijfsactiviteiten en derhalve van incidentele aard zijn.

Pensioenen

Het Zeeuws Archief heeft een pensioenregeling. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan een pensioenuitvoerder (ABP). De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. De dekkingsgraad van het betrokken bedrijfstakpensioenfonds bedraagt op 31 december 2022 volgens opgave van het fonds 110,9%. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft de gemeenschappelijke regeling bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	Materiële vaste activa
<i>Boekwaarde per 1 januari</i>	
Aanschaffingswaarde	1.781.562
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>-1.238.069</u>
	543.494
<i>Mutaties</i>	
Investeringen	69.376
Afschrijvingen	<u>-162.584</u>
	-93.208
<i>Boekwaarde per 31 december</i>	
Aanschaffingswaarde	1.744.697
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>-1.294.409</u>
	450.288

In de cumulatieve aanschafwaarden en afschrijvingen zijn geheel afgeschreven activa niet meer begrepen

<i>Afschrijvingspercentages</i>	%
Materiële activa	4-10-20

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
<i>a. Vorderingen op openbare lichamen</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	<u>357.272</u>	<u>155.642</u>
	357.272	155.642
<i>b. Uitzettingen in 's Rijks schatkist</i>		
Schatkistrekening	<u>5.322.972</u>	<u>5.492.826</u>
	5.322.972	5.492.826

Drempelbedrag is € 1.000.000,- per kwartaal

Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist
aangehouden middelen:

Kwartaal 1	135.417	166.516
Kwartaal 2	128.272	317.763
Kwartaal 3	260.367	90.207
Kwartaal 4	470.817	201.753

c. Overige vorderingen

Debiteuren

Stand per 31 december	5.805	5.850
Af: voorziening voor oninbaarheid	<u>0</u>	<u>0</u>
	5.805	5.850

<i>Overige vorderingen</i>	0	0
-----------------------------------	----------	----------

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
<u>Liquide middelen</u>		
ING betaalrekening	112.823	27.668
Betalingen onderweg	0	0
Creditcard	-43	-18
Kas	2.085	1.784
	114.864	29.434
<u>Overlopende activa</u>		
Nog te ontvangen bijdrage kosten PO en OMC	27.879	41.407
Nog te ontvangen opdrachten zakelijke dienstverlening	143.702	16.200
Nog te ontvangen depothuur	0	7.647
Nog te ontvangen huur kantoorruimte	7.854	0
Overig nog te ontvangen bedragen	564	1.139
Archief 2020	1.815	1.815
Vooruitbetaald bouw vitrines expositieruimte	46.771	0
Vooruitbetaald huur kopieerapparatuur	4.257	3.679
Vooruitbetaald licenties	35.481	15.195
Vooruitbetaald automatiseringskosten	2.336	2.553
Vooruitbetaald verzekeringen	22.252	20.474
Vooruitbetaald digitaliseringskosten	35.708	0
Vooruitbetaald beveiliging	3.976	3.368
Vooruitbetaald personeelskosten	3.624	3.648
Vooruitbetaald arbo	2.155	1.899
Vooruitbetaald abonnementen/contributie	2.268	1.392
Overige vooruitbetaalde bedragen	2.008	1.187
	342.649	121.602
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	181.328	181.328
Vastgestelde resultaatverdeling	0	0
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	181.328	181.328
Bestemmingsreserve personeel		
Saldo per 1 januari	239.905	239.905
Vastgestelde resultaatverdeling	0	0
Dotatie	96.000	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	335.905	239.905
Bestemmingsreserve programma's		
Saldo per 1 januari	716.798	654.880
Vastgestelde resultaatverdeling	0	61.918
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	716.798	716.798
Bestemmingsreserve behoud		
Saldo per 1 januari	209.665	209.665
Vastgestelde resultaatverdeling	0	0
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	209.665	209.665

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Bestemmingsreserve bedrijfsvoering		
Saldo per 1 januari	341.998	341.998
Vastgestelde resultaatverdeling	0	0
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	341.998	341.998
Bestemmingsreserve digitalisering		
Saldo per 1 januari	215.644	135.644
Vastgestelde resultaatverdeling	19.592	80.000
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	235.236	215.644
Egalisatiereserve		
Saldo per 1 januari	198.495	198.495
Vastgestelde resultaatverdeling	0	0
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	0
Saldo per 31 december	198.495	198.495
Onverdeeld resultaat	140.665	19.593
Saldo Eigen vermogen	2.360.090	2.123.426
Voorzieningen		
Voorziening Beheer en onderhoud		
Saldo per 1 januari	1.801.587	1.380.024
Dotatie	1.855.163	1.761.945
Onttrekking	-1.283.377	-1.340.383
Saldo per 31 december	2.373.373	1.801.587
Saldo Voorzieningen	2.373.373	1.801.587
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Schulden op lange termijn		
De annuïteitenlening is verstrekt door de nv Bank Nederlandse Gemeenten en is aangegaan op 1 juli 2000. Jaarlijks wordt per 1 juli afgelost.		
25-jarige annuïteitenlening, rentepercentage 6,02%		
Saldo per 1 januari	258.988	314.812
Aflossing	-59.185	-55.824
Saldo per 31 december	199.803	258.988
Totaal schulden op lange termijn	199.803	258.988

De langlopende schuld van de 25-jarige lening bedraagt per 31 december 2022 € 199.803.

De kortlopende schuld bedraagt per 31 december 2022 € 62.748.

De resterende looptijd van de annuïteitenlening is 3 jaar

De totale rentelast voor deze lening bedraagt over 2022 € 13.810.

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Overige schulden	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Crediteuren		
Stand per 31 december	754.556	739.236
	<u>754.556</u>	<u>739.236</u>
<u>Overlopende passiva</u>		
Nog te betalen omzetbelasting	142.273	209.151
Nog te betalen vennootschapsbelasting	-5.707	13.352
Nog te betalen rentelasten annuïteitenlening	6.014	7.796
Nog te betalen digitaliseringskosten	0	104.491
Nog te betalen accountantskosten	14.520	10.893
Nog te betalen automatiseringskosten	0	4.657
Nog te betalen vacatiegeld	1.428	3.467
Nog te betalen energiekosten december	11.320	9.370
Nog te betalen kosten uitzendkrachten	2.149	0
Nog te betalen kosten website	1.038	0
Nog te betalen inhuur externe bureaus	4.090	9.444
Nog te betalen kosten archiefbank	5.354	3.808
Nog te betalen salariskosten	0	4.147
Overige nog te betalen bedragen	1.674	3.398
	<u>184.153</u>	<u>383.973</u>
De van het Rijk ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel (Werkzaamheden huisvesting)	336.881	336.881
	<u>336.881</u>	<u>336.881</u>
Cultuur Historisch Fonds Middelburg	5.591	6.228
Tentoonstelling Veere	612	612
Vooruitontvangen projectgeld Metamorfoze Zeeuwse familie Archieven	112.899	98.124
Vooruitontvangen projectgeld Metamorfoze Wilhelminapolder	0	78.886
Vooruitontvangen projectgeld Lokaal besturen tussen bezetter en burger	177.022	241.962
Vooruitontvangen salarisgaranties	15.514	0
Vooruitontvangen salarisgaranties met een looptijd >1	57.246	88.103
Vooruitontvangen zakelijke dienstverlening	9.600	185.843
Vooruitontvangen bijdrage scans	0	5.000
Vooruitontvangen bijdrage NA tbv ontwikkeling RHC's	6.303	0
	<u>384.994</u>	<u>704.758</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige verplichting

Het Zeeuws Archief heeft eind 2018 een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met het Rijksvastgoedbedrijf, onderdeel van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De overeenkomst heeft een looptijd van drie jaar en wordt stilzwijgend verlengd. De huur bedraagt € 380.347,- per jaar (prijspeil 2022).

Het Zeeuws Archief heeft per 1 juli 2020 een overeenkomst afgesloten voor de huur van printers en kopieermachines.

De huurovereenkomst heeft een looptijd van 72 maanden. De huur bedraagt € 14.889 per jaar inclusief btw.

**TOELICHTING OP OVERZICHT BATEN EN LASTEN IN DE
JAARREKENING**

	Realisatie 2022	2e wijziging begroting 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€
Programma beheer				
<i>Lasten</i>				
Inrichting depot en klimaatbeheersing	51.191	50.699	52.709	52.072
Conserveren en restaureren	44.326	37.502	27.088	35.881
Stadhuiscollecties	0	500	12.570	0
e-Depot	99.731	169.639	191.309	40.202
	<u>195.248</u>	<u>258.341</u>	<u>283.675</u>	<u>128.154</u>
Doorbelaste salariskosten	588.280	596.178	557.239	542.701
<i>Totaal lasten programma beheer</i>	<i>783.528</i>	<i>854.518</i>	<i>840.914</i>	<i>670.856</i>
<i>Baten</i>				
Stadhuiscollectie gemeente Middelburg	-17.393	-17.050	-16.768	-16.695
Stadhuiscollectie gemeente Veere	-43.484	-42.625	-41.921	-41.737
e-Depot	0	0	0	0
	<u>-60.877</u>	<u>-59.675</u>	<u>-58.689</u>	<u>-58.432</u>
<i>Totaal baten programma beheer</i>	<i>-60.877</i>	<i>-59.675</i>	<i>-58.689</i>	<i>-58.432</i>
<i>Incidentele baten en lasten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Saldo programma beheer	722.651	794.843	782.225	612.423
Programma informatie en kennis				
<i>Lasten</i>				
Relatiebeheer, inspectie en acquisitie	5.495	8.035	7.223	4.732
Primair toegankelijk maken	61.685	103.850	55.517	51.408
Nader toegankelijk maken	16.397	27.484	36.150	43.229
Digitalisering	138.784	153.165	152.263	190.689
Dienstverleningsovereenkomsten	125.823	161.605	87.875	144.448
Zakelijke dienstverlening	247.004	234.901	71.160	209.320
	<u>595.188</u>	<u>689.040</u>	<u>410.188</u>	<u>643.827</u>
Doorbelaste salariskosten	1.372.071	1.367.864	1.337.942	1.351.558
<i>Totaal lasten programma informatie en kennis</i>	<i>1.967.259</i>	<i>2.056.903</i>	<i>1.748.130</i>	<i>1.995.385</i>
<i>Baten</i>				
Opbrengsten zakelijke dienstverlening	-331.877	-315.977	-121.527	-292.936
	<u>-331.877</u>	<u>-315.977</u>	<u>-121.527</u>	<u>-292.936</u>
<i>Totaal baten programma informatie en kennis</i>	<i>-331.877</i>	<i>-315.977</i>	<i>-121.527</i>	<i>-292.936</i>
<i>Incidentele baten en lasten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Saldo programma informatie en kennis	1.635.382	1.740.926	1.626.603	1.702.449

	<u>Realisatie 2022</u>	<u>2e wijziging begroting 2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>Realisatie 2021</u>
	€	€	€	€
Programma publieksbereik				
<i>Lasten programma publieksbereik</i>				
Infocentrum	186.315	181.254	76.123	136.577
Website	89.165	95.543	93.878	84.085
Educatie	4.105	4.250	4.000	1.709
Externe communicatie	<u>15.542</u>	<u>56.803</u>	<u>14.000</u>	<u>12.463</u>
	295.127	337.850	188.001	234.835
Doorbelaste salariskosten	900.558	889.680	803.615	769.322
<i>Totaal lasten programma publieksbereik</i>	<i>1.195.685</i>	<i>1.227.530</i>	<i>991.617</i>	<i>1.004.157</i>
<i>Baten programma publieksbereik</i>				
Infocentrum	-9.551	-9.235	-5.000	-14.398
Website	0	0	0	0
Educatie	-1.661	-1.500	0	-80
Externe communicatie	<u>-956</u>	<u>-290</u>	<u>0</u>	<u>-522</u>
	-12.169	-11.025	-5.000	-15.000
<i>Totaal baten programma publieksbereik</i>	<i>-12.169</i>	<i>-11.025</i>	<i>-5.000</i>	<i>-15.000</i>
<i>Incidentele baten en lasten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Saldo programma publieksbereik	1.183.516	1.216.505	986.617	989.157

	Realisatie 2022	2e wijziging begroting 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€
Overzicht algemene dekkingsmiddelen				
<i>Bijdragen</i>				
Bijdrage Nationaal Archief	-1.388.240	-1.336.951	-1.305.759	-1.336.950
Bijdrage Nationaal Archief: huur/beheer en onderhoud	-1.855.163	-1.761.945	-1.727.023	-1.761.945
Bijdrage DTR/2*€ 50.000+eenmalig € 100.000	-150.000	-150.000	0	-153.666
Bijdrage Middelburg	-520.015	-500.785	-489.383	-500.785
Bijdrage Middelburg: e-Depot	-79.099	-79.099	0	-39.550
Bijdrage Veere	-149.831	-144.290	-141.005	-144.290
Bijdrage Veere: e-Depot	-36.204	-36.204	-36.204	-36.204
DVO Provincie Zeeland	-675.502	-675.502	-666.293	-657.743
DVO Provincie Zeeland: e-Depot	-121.216	-121.216	-121.216	-121.216
DVO Waterschap	-339.557	-339.557	-334.929	-330.630
DVO Kapelle	-34.653	-34.653	-34.180	-33.742
DVO Terneuzen	-394.362	-394.362	-388.986	-383.994
DVO Terneuzen: e-Depot	-103.926	-103.926	-103.926	-77.945
DVO Vlissingen	-257.123	-257.123	-253.618	-250.363
DVO Schouwen-Duiveland	-449.338	-449.338	-443.212	-437.525
DVO Schouwen-Duiveland: e-Depot	-64.020	-64.020	-64.020	-64.020
DVO Tholen: e-Depot	-48.308	-48.308	-48.308	-48.308
	<u>-6.666.557</u>	<u>-6.497.279</u>	<u>-6.158.062</u>	<u>-6.378.875</u>
<i>Depotverhuur</i>				
Gemeente Middelburg	-9.700	-9.700	-9.782	-9.445
Gemeente Veere	-2.366	-2.366	-2.386	-2.304
VZG	-710	-710	-716	-691
Justid	-1.184	-1.184	-1.194	-1.152
Suikerunie	-235	-235	-237	-229
Zeeuwse Ombudsman	-237	-237	-239	-230
Veiligheidsregio Zeeland	-879	-879	-886	-856
	<u>-15.310</u>	<u>-15.310</u>	<u>-15.440</u>	<u>-14.907</u>
<i>Verhuur kantoorruimte</i>				
Walcherse archeologische dienst	-11.853	-11.853	-11.772	-11.541
RIAS	-35.666	-35.666	-35.337	-33.313
Art in Print	-15.707	-15.707	-15.000	-7.647
	<u>-63.226</u>	<u>-63.226</u>	<u>-62.109</u>	<u>-52.501</u>
<i>Rentebaten</i>				
Rentebaten	-16.829	0	0	0
<i>Overige baten</i>				
Verrekening BTW	-59.904	-75.000	-50.000	-53.053
Eindafrekening projecten	-145.609	-156.000	-90.000	0
Overige baten en lasten	4.916	4.687	0	-1.163
	<u>-200.596</u>	<u>-226.313</u>	<u>-140.000</u>	<u>-54.216</u>
<i>Incidentele baten en lasten</i>	-92.682	0	0	0
Totaal overzicht algemene dekkingsmiddelen	-7.055.199	-6.802.128	-6.375.611	-6.500.500

	Realisatie 2022	2e wijziging begroting 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€
Overzicht overhead				
<i>Overige personeelskosten</i>				
Uitzendkrachten	0	0	0	0
Bovenwettelijke uitkering	14.312	16.000	13.000	15.638
WIA/WAZO uitkering	0	0	0	-18.395
Doorbelaste kosten	-16.974	-16.000	-14.406	-14.766
Verzorging salarisadministratie	24.878	24.693	23.691	24.071
ARBO	12.368	10.901	9.000	8.753
Ondernemingsraad	0	1.600	1.596	938
Opleidingskosten, incl. reiskosten	34.354	28.211	47.500	47.746
Bedrijfshulpverlening	4.794	6.500	6.000	4.984
Reiskosten woon-werkverkeer	27.837	26.000	15.000	19.325
Inhuur externe bureaus	0	0	0	34.462
Overige	26.775	24.300	46.000	21.662
	<u>128.345</u>	<u>122.205</u>	<u>147.381</u>	<u>144.417</u>
<i>Huur</i>				
Huur aan Rijksgebouwdienst	380.347	380.347	380.000	379.533
	<u>380.347</u>	<u>380.347</u>	<u>380.000</u>	<u>379.533</u>
<i>Huisvestingskosten</i>				
Onderhoud tuin	3.729	5.000	4.500	4.934
Onderhoud kantine	8.978	8.250	8.000	5.124
Zakelijke lasten	882	900	900	844
Gas	49.439	58.450	60.000	68.450
Electra	50.454	52.500	42.500	58.076
Water	803	1000	800	932
Schoonmaak	101.008	104.650	111.300	103.340
Beveiliging	20.525	21.106	23.500	19.297
	<u>235.816</u>	<u>251.856</u>	<u>251.500</u>	<u>260.997</u>
<i>Huisvestingskosten beheer en onderhoud</i>				
Onderhoud gebouw en installaties	733.842	747.163	574.405	799.193
Automatiserings- en licentiekosten	1.558	1.558	1.300	2.087
Assurantiekosten	24.386	24.386	0	11.791
Inhuur externe bureaus	0	0	0	6.776
Dotatie voorziening beheer en onderhoud	1.855.163	1.761.945	1.727.023	1.761.945
Onttrekking voorziening beheer en onderhoud	-1.283.377	-1.298.537	-1.085.400	-1.340.383
	<u>1.331.572</u>	<u>1.236.515</u>	<u>1.217.328</u>	<u>1.263.704</u>
<i>Organisatiekosten</i>				
Huur en onderhoud kantoormachines	13.752	13.225	14.500	13.494
Kantoorbenodigdheden	1.978	3.500	3.500	3.722
Telefoon- en portokosten	21.251	22.500	23.870	22.607
Automatiserings-, internet- en licentiekosten	144.237	149.863	154.078	148.085
Reisdeclaraties medewerkers	12.053	7.500	10.000	5.591
Representatiekosten	5.381	4.000	4.000	2.806
Kosten bestuur Zeeuws Archief	3.372	4.500	5.500	4.629
Assurantiekosten	10.343	9.500	9.831	9.864
Accountant	25.425	25.000	17.751	18.007
Overige inhuur externe bureaus	41.960	54.600	6.000	0
Cultuur historische activiteiten Middelburg	5.363	5.165	5.020	5.165
Bankkosten	1.987	1.900	1.300	1.873
Overige	7.849	9.905	5.390	11.362
	<u>294.951</u>	<u>311.159</u>	<u>260.740</u>	<u>247.205</u>

	Realisatie 2022	2e wijziging begroting 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	€	€	€	€
<i>Rentelasten</i>				
25-jarige annuïteitenlening	13.810	13.810	13.810	17.271
	13.810	13.810	13.810	17.271
<i>Overige afschrijvingskosten</i>				
Kantoorinrichting	14.209	14.491	13.719	13.442
Kantine inrichting	2.584	1.295	893	893
Automatisering	44.786	47.481	40.604	42.703
Software	2.904	2.904	2.510	2.773
Diverse apparatuur	4.859	4.624	807	807
	69.341	70.795	58.533	60.618
<i>Doorbelaste salariskosten</i>	817.096	823.207	774.540	797.424
Totaal overzicht overhead	3.271.278	3.209.894	3.103.832	3.171.170
Vennootschapsbelasting	5.707	1.000	15.000	5.707
Vennootschapsbelasting	5.707	1.000	15.000	5.707
Onvoorzien	0	10.000	15.000	0
Totaal saldo van baten en lasten	236.665	-171.040	-153.666	19.593
<i>Reserves</i>				
Dotatie aan algemene reserve	0	0	0	0
Dotatie aan bestemmingsreserve personeel	96.000	96.000	0	0
Dotatie aan bestemmingsreserve programmagelden	0	0	0	0
Dotatie aan bestemmingsreserve behoud	0	0	0	0
Dotatie aan bestemmingsreserve digitalisering	0	0	0	0
Dotatie aan bestemmingsreserve bedrijfsvoering	0	0	0	0
Dotatie aan egalisatiereserve	0	0	0	0
Dotatie aan bestemmingsfonds huurbijdrage	0	0	0	0
Onttrekking algemene reserve	0	0	0	0
Onttrekking aan bestemmingsreserve personeel	0	0	0	0
Onttrekking aan bestemmingsreserve programmagelden	0	0	-153.666	0
Onttrekking aan bestemmingsreserve behoud	0	-72.040	0	0
Onttrekking aan bestemmingsreserve digitalisering	0	-145.000	0	0
Onttrekking aan bestemmingsreserve bedrijfsvoering	0	-50.000	0	0
Onttrekking egalisatiereserve ivm niet gecomp. huurverhoging	0	0	0	0
Onttrekking aan bestemmingsfonds huurbijdrage	0	0	0	0
	96.000	-171.040	-153.666	0
Resultaat	140.665	0	0	19.593

NADERE TOELICHTING OP OVERZICHT BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

In deze toelichting wordt nader ingegaan op de verschillen tussen de realisatie 2022 en de 2^e wijziging begroting 2022.

Programma beheer

De lasten van het programma beheer zijn bij conserveren en restaureren hoger omdat de ingehuurde uitzendkrachten meer werkzaamheden hebben verricht voor de partners in de regeling dan is begroot. Bij het e-Depot zijn de lasten lager omdat de verschillende werkzaamheden voor de verdere implementatie van het e-Depot en het ontwikkelen van nieuwe functionaliteiten doorschuiven naar 2023.

Programma informatie en kennis

De lasten voor primair toegankelijk maken zijn lager omdat de inhuur voor inventarisatie voor het grootste gedeelte doorschuift naar 2023. Daarnaast zijn ook geen grote werkopdrachten aan De Ree opgedragen. Voor wat betreft de lasten voor nader toegankelijk maken zijn er geen kosten gemaakt voor het publiceren van de Toldatabase en het inhuren van De Ree voor bepaalde bewerkingsacties op het gebied van beeld. De database is niet gepubliceerd en voor beeld wordt in 2023 een nieuw plan opgesteld. Verder zijn de kosten voor de inhuur van een datascientist in verband met linked open data lager dan begroot.

De lasten voor digitalisering zijn lager dan begroot omdat geen extra groot beroep is gedaan op De Ree voor het koppelen en inlezen van gedigitaliseerd materiaal.

De lasten voor dienstverleningsovereenkomsten zijn lager dan begroot omdat de ingehuurde uitzendkrachten voor behoudswerkzaamheden in het laatste kwartaal minder zijn gaan werken. Ook heeft er een verschuiving plaatsgevonden naar behoudswerkzaamheden voor de partners in de regeling. Als gevolg hiervan zijn er ook minder lasten voor de aanschaf van gebruiksgoederen voor conserveren en restaureren.

De opbrengsten voor zakelijke dienstverlening zijn hoger omdat pas in het vierde kwartaal opdracht werd gegeven voor het KPI-onderzoek voor Sluis, waardoor het niet meenomen kon worden in de 2^e wijziging begroting 2022.

Programma publieksbereik

De lasten van het programma publieksbereik zijn hoger voor het informatiecentrum in verband met hogere kosten voor inhuur coördinator publieksbereik op detachingsbasis. De lasten voor de website zijn lager dan begroot door lagere kosten voor werkzaamheden aan de website zelf. De lasten voor externe communicatie zijn lager dan begroot omdat het geplande magazine doorschuift naar 2023.

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn hoger dan begroot omdat in de 2^e wijziging nog geen rekening gehouden kon worden met de indexeringspercentage van de bijdragen. Het door het Rijk gehanteerde indexeringspercentage is pas bekend geworden na de vaststelling van de 2^e wijziging begroting.

Op 1 januari 2023 ontving het Zeeuws Archief rentebaten op de rekening van het schatkistbankieren. Hier is in de 2^e wijziging begroting geen rekening mee gehouden.

De overige baten zijn lager dan begroot doordat bij de 2^e wijziging begroting ten aanzien van de verrekening BTW er vanuit is gegaan dat overeenstemming met de belastingdienst zou worden bereikt over het percentage waarmee gerekend mag worden. Uitgangspunt is dat dit percentage

hoger moet zijn dan het bestaande percentage omdat het Zeeuws Archief steeds meer dienstverleningsovereenkomsten heeft afgesloten. De gesprekken met de belastingdienst zijn nog gaande. De verwachting is dat met terugwerkende kracht vanaf 2017 BTW teruggevorderd kan worden.

De incidentele baten betreffen de verwachte vennootschapsbelasting inclusief voorschotbedragen van de jaren 2019 en 2020. In 2022 zijn de definitieve aanslagen over deze jaren binnengekomen en bleek voor beide jaren de verschuldigde vennootschapsbelasting € 0,- te zijn. De in 2019 en 2020 voorgeboekte kosten zijn in 2022 als incidentele baten afgeboekt. De betaalde voorlopige aanslagen zijn in 2022 teruggestort.

In 2022 is overlegd met de belastinginspecteur over de optimalisatie van de BTW-positie. Dit heeft februari 2023 geresulteerd in toegezegde teruggaven over de jaren 2017 en 2019 voor een bedrag van € 55.857,- in totaal. Deze baten moeten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben danwel het eerste jaar dat nog niet is afgerond. Derhalve worden deze in februari 2023 ontvangen ontvangsten in het boekjaar 2022 verantwoord.

Overige personeelskosten

De overige personeelskosten zijn hoger dan begroot doordat een medewerker alsnog een opleiding kon volgen die in eerste instantie niet door zou gaan. Daarnaast zijn de reiskosten woon-werkverkeer hoger. Een aantal medewerkers ontvangt een vaste reiskosten woon-werkverkeer en een aantal declareert maandelijks de daadwerkelijk gemaakte reizen woon-werkverkeer gelijktijdig met de thuiswerkvergoeding. Er zijn afspraken gemaakt over een patroon thuiswerken- op locatie werken, maar daar wordt vanaf geweken als dat nodig is voor het werk.

Daarnaast zijn de kosten voor het afscheid van medewerkers die met pensioen zijn gegaan hoger dan begroot, echter is het verschil lager doordat de eindejaarsbijeenkomst geannuleerd werd vanwege het overlijden van een medewerker.

Huisvestingskosten

Voor de huisvestingskosten was een hoger bedrag begroot voor gas en elektra. Het verbruik was in 2022 echter lager dan verwacht door de zachte winter en mede door allerlei duurzaamheidsmaatregelen. Zoals ledverlichting in de depots, studiezaal, archiefcafé en receptie, het investeren in de software voor het regelen van de depots en het lager instellen van de thermostaatknoppen van de verwarmingen.

Huisvestingskosten beheer en onderhoud

De huisvestingskosten voor beheer en onderhoud zijn hoger dan begroot doordat vanwege de indexering van de bijdrage een hoger bedrag wordt gedoteerd aan de voorziening beheer en onderhoud.

Organisatiekosten

De organisatiekosten zijn lager dan begroot omdat minder inhuur van een extern bureau nodig was voor het opstellen van het beleidsplan informatiebeheer en het informatiebeheerplan.

WET NORMERING TOPINKOMEN

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector in werking getreden. Bij het Zeeuws Archief is voor de topfunctionaris en overige medewerkers geen sprake van een overschrijding van de grensbedragen. Hetzelfde geldt voor de leden van het algemeen en dagelijks bestuur:

naam	functie	beloning plus belastbare onkostenvergoeding	beloningen betaalbaar op termijn*	Totaal	Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	beloning plus belastbare onkostenvergoeding	beloningen betaalbaar op termijn*	Totaal
		2022	2022	2022	2022	2021	2021	2021
J.J. Aalberts tot 15 mei 2022	penningmeester AB en DB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
C. Dekker tot 15 mei 2022	lid AB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E. Smit per 15 mei 2022	lid AB en DB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
R. Schonis per 15 mei 2022	lid AB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
M.M.D. Vermue per 1 januari 2022	lid AB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
R.J. van der Zw aag	lid AB en DB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 21.600	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
F.W. Weisglas	lid AB	€ 1.428	n.v.t.	€ 1.428	€ 21.600	€ 705	n.v.t.	€ 705
A.J. Koppejan per 1 januari 2022 van lid naar voorzitter	voorzitter AB en DB	€ 1.944	n.v.t.	€ 1.944	€ 32.400	€ 2.407	n.v.t.	€ 2.407
G.W. van Montfrans-Hartman tot 1 januari 2022	voorzitter AB en DB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 32.400	€ 1.531	n.v.t.	€ 1.531
J.L. Kool Blokland	directeur	€ 117.020	€ 23.012	€ 140.031	€ 216.000	€ 111.930	€ 22.642	€ 134.572
*Betreft werkgeversdeel pensioenvoorziening								

De duur en omvang van het dienstverband van de directeur was van 1-1-2022 t/m 31-12-2022 o.b.v. 1,0 fte.

VASTSTELLING VAN DE JAARREKENING

Deze jaarrekening is opgesteld door het dagelijks bestuur van het Zeeuws Archief en wordt vergezeld van een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid afgegeven door een accountant als bedoeld in artikel 393 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Het dagelijks bestuur van het Zeeuws Archief heeft de jaarverantwoording tijdens de vergadering 27 maart 2023 behandeld en naar de partners van de regeling gestuurd.

RESULTAATBESTEMMING

Regeling resultaatbestemming

Artikel 22 van de gemeenschappelijke regeling van het Zeeuws Archief bepaalt dat een batig saldo kan worden bestemd voor vorming of toevoeging aan de reserve. De hoogte van deze reserve wordt bepaald door het algemeen bestuur, gehoord de raden van de gemeenten en de minister. Voor zover een batig saldo niet wordt aangewend voor de reserve wordt het saldo naar rato van de jaarlijkse bijdragen uitgekeerd aan de gemeenten en de minister. In de gewijzigde regeling 'Zeeuws Archief' staat in artikel 22 lid 1 dat de reserve in enig jaar niet meer bedraagt dan tien procent van de gezamenlijke bijdragen en in artikel 22 lid 3 dat het negatief eigen vermogen in enig jaar niet meer bedraagt dan vijf procent van de gezamenlijke bijdragen van de minister en de gemeenten van dat jaar.

Voorstel bestemming van het resultaat 2022

Het dagelijks bestuur stelt voor het positieve saldo van € 140.665,- als volgt te verdelen:

- Toevoegen aan een voorziening voor het verlofsparen vanaf 2023 een bedrag van € 84.808,-
- Toevoegen aan de bestemmingsreserve digitalisering een bedrag van € 55.857,-

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van het Zeeuws Archief

A. Verklaring over de jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022, op pagina 54 tot en met pagina 75, van het Zeeuws Archief te Middelburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het Zeeuws Archief per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling tot stand zijn gekomen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening van het Zeeuws Archief (vastgesteld op 14 december 2012) en het controleprotocol WNT 2022. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van het Zeeuws Archief zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags-en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

De bij de controle toegepaste materialiteit bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale kosten inclusief toevoegingen aan reserves. Deze materialiteit is ontleend aan het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening van het Zeeuws Archief (vastgesteld op 14 december 2012). Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in *artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT*, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT- plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die onder andere bestaat uit:

- de programmaverantwoording
- andere informatie zoals vereist door het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de informatie in het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijking bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor de Financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde bedragen. Dit houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en de met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel

moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies

zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 29 maart 2023

Rijkse accountants & adviseurs

M. Baas MSc RA

SPECIFICATIE MATERIËLE VASTE ACTIVA

SPECIFICATIE MATERIELE VASTE ACTIVA											
	aanschaf- waarde	investeringen	afboeking volledige afschrijving	aanschaf- waarde	afschrijvings %	cumulatieve afschrijving	afschrijving	afboeking volledige afschrijving	cumulatieve afschrijving	boekwaarde	boekwaarde
	1-1-2022	2022	2022	31-12-2022		1-1-2022	2022	2022	31-12-2022	1-1-2022	31-12-2022
Materiële vaste activa											
Inrichting kantoor	€ 145.814	€ 5.804	€ -	€ 151.618	10	€ 35.982	€ 14.795	€ -	€ 50.777	€ 109.831	€ 100.841
Depotinrichting	€ 1.017.484	€ -	€ -	€ 1.017.484	4	€ 879.755	€ 40.699	€ -	€ 920.453	€ 137.729	€ 97.031
Apparatuur diversen	€ 19.139	€ 16.537	€ -	€ 35.676	20	€ 1.458	€ 4.859	€ -	€ 6.317	€ 17.681	€ 29.359
Inrichting restauratie en behoud	€ 7.050	€ -	€ -	€ 7.050	10	€ 1.469	€ 705	€ -	€ 2.174	€ 5.581	€ 4.876
Apparatuur studiezaal en kantoor	€ 41.408	€ -	€ -	€ 41.408	20	€ 9.440	€ 8.282	€ -	€ 17.722	€ 31.967	€ 23.686
Inrichting kantine	€ 8.930	€ 6.951	€ -	€ 15.881	10	€ 2.971	€ 2.584	€ -	€ 5.555	€ 5.959	€ 10.326
Inrichting studiezaal	€ 27.002	€ 2.603	€ -	€ 29.605	10	€ 5.028	€ 2.895	€ -	€ 7.924	€ 21.973	€ 21.681
Expositieruimte	€ 772	€ -	€ -772	€ -	10	€ 772	€ -	€ -772	€ -	€ -	€ -
Apparatuur restauratie en behoud	€ 32.720	€ -	€ -19.925	€ 12.795	10	€ 26.875	€ 1.280	€ -19.925	€ 8.229	€ 5.846	€ 4.566
Digitaliseren bestanden BS	€ 77.550	€ -	€ -77.550	€ -	10	€ 77.550	€ -	€ -77.550	€ -	€ -	€ -
Hardware 5 jaar	€ 299.890	€ 24.611	€ -7.994	€ 316.506	20	€ 147.713	€ 58.692	€ -7.994	€ 198.410	€ 152.177	€ 118.096
Software 5 jaar	€ 103.803	€ 12.870	€ -	€ 116.674	20	€ 49.055	€ 27.794	€ -	€ 76.850	€ 54.748	€ 39.824
Totaal materiële vaste activa	€ 1.781.562	€ 69.376	€ -106.242	€ 1.744.697		€ 1.238.069	€ 162.584	€ -106.242	€ 1.294.409	€ 543.494	€ 450.288